

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

МАТЕРІАЛИ
XXVI МІЖНАРОДНОГО МОЛОДІЖНОГО ФОРУМУ
РАДІОЕЛЕКТРОНІКА
ТА МОЛОДЬ
У ХХІ СТОЛІТТІ

Том 11

Харків 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ХУДЖАНДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. акад. Б.ГАФУРОВА
АНДИЖАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. З.М.БАБУРА
АНДИЖАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ІНСТИТУТ ФІЗИКИ ВИСОКИХ ЕНЕРГІЙ І ЯДЕРНОЇ ФІЗИКИ
НДЦ НАНУ ХФТІ

**МАТЕРІАЛИ 26-го МІЖНАРОДНОГО
МОЛОДІЖНОГО ФОРУМУ
«РАДІОЕЛЕКТРОНІКА ТА МОЛОДЬ
У ХХІ СТОЛІТТІ»**

Том 11

**ІХ Міжнародна науково-практична конференція
іноземних слухачів і студентів**

**«МОВА В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СВІТІ:
РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ»**

Харків – 2022

УДК 376-054.62]:81'24(06)

26-й Міжнародний молодіжний форум «Радіоелектроніка та молодь у XXI столітті». 36. матеріалів форуму. Т. 11. – Харків: ХНУРЕ. Листопад, 2022. – 84 с.

В збірник включено програма і матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції іноземних слухачів і студентів «МОВА В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СВІТІ: РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ» в рамках 26-го Міжнародного молодіжного форуму «Радіоелектроніка і молодь в XXI столітті».

*Видання підготовлено кафедрою Природознавчих наук
Факультету інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
Харківського національного університету радіоелектроніки*

**ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:
СПІВГОЛОВИ КОНФЕРЕНЦІЇ:**

Дорошенко В.О., д.т.н., професор, декан факультету інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту ХНУРЕ, м.Харків, Україна

Явтушенко В.М., к.філол.н., доцент, завідувач ПВ для іноземців та ОБГ Харківського національного університету радіоелектроніки, м.Харків, Україна

Лук'янова В.А., к.пед.н., доцент, зав.каф. природних наук факультету інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту ХНУРЕ, м.Харків, Україна

Расулов Б.М., д.іст.н., професор, проректор з наукової роботи АДУ, м.Андижан, Узбекистан

Хажмурадов М.А., д.т.н., професор, академік Європейської Академії ЄП (Ганновер), заступник директора з наукової роботи Інституту фізики високих енергій і ядерної фізики ННЦ НАНУ ХФТІ, м.Харків, Україна

Греченко В.А., д.іст.н., професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри соціальногуманітарних дисциплін факультету №6 ХНУВС, м.Харків, Україна

Кадиров А.Л., д.ек.н., професор, Худжандський державний університет, м.Худжанд, Таджикистан

Абдувалієв М.А., к.філол.н., доцент, зав.каф. інтегрованого навчання англійської мови Андижанського державного інституту іноземних мов, м.Андижан, Узбекистан

Восітов В.А., к.філол.н., доцент, завідувач кафедри англійської мови і літератури факультету іноземних мов АДУ, м.Андижан, Узбекистан

**ОРГКОМІТЕТ:
СПІВГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:**

Морозова Л.Ю., доцент кафедри природознавчих наук факультету інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту ХНУРЕ, м.Харків, Україна

Кобилко Н.А., к.пед.н., старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету №6 ХНУВС, м.Харків, Україна

Курбанов М., PhD, доктор філософії з філології, керівник наукового відділу Андижанського державного інституту іноземних мов, м.Андижан, Узбекистан

Тошбоева Б.О., в.о.доцента кафедри інтегрованого навчання англійської мови Андижанського державного інституту іноземних мов, м.Андижан, Узбекистан

Тожибоєва М.А., д.філол.н., професор кафедри узбецької мови та літератури факультету філології АДУ, м.Андижан, Узбекистан

Юсупова Ш.Д., д.пед.н., професор кафедри узбецької мови та літератури факультету філології АДУ, м.Андижан, Узбекистан

Железко Б.О., доцент, к.т.н., доцент кафедри маркетингу, БНТУ, м.Мінськ, Білорусь

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ:

Горелова О.В., інженер ПВ для іноземців та ОБГ ХНУРЕ, м.Харків, Україна

Посєдинцева Н.В., методист І категорії кафедри природознавчих наук факультету інформаційноаналітичних технологій та менеджменту ХНУРЕ, м.Харків, Україна

Гвоздецька А.В., інженер І кат. кафедри природознавчих наук факультету інформаційноаналітичних технологій та менеджменту ХНУРЕ, м.Харків, Україна

61166 Україна, Харків, просп. Науки, 14
тел.: (057) 7021672, факс: (057) 7021417, e-mail: d_ns@nure.ua

© Харківський
національний університет
радіоелектроніки (ХНУРЕ), 2022

Шановні учасники і гості конференції!

Від імені керівництва Харківського національного університету радіоелектроніки вітаю Вас з початком роботи ІХ Міжнародної науково-практичної конференції студентів-іноземців «Мова в полікультурному світі: розвиток міжнародної освіти»!

Упевнений, що проведення конференції дасть можливість обговорити різні питання в природничо-наукових, гуманітарних та в інших галузях знань, що цікавлять наших студентів.

Бажаю натхнення, творчих сил, успіхів у всіх починаннях, невичерпної енергії та нових ідей!

В.о. Ректора ХНУРЕ

І.В.Рубан

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЩОДО АДАПТАЦІЇ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У НАВЧАННІ В УКРАЇНСЬКИХ
ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Голіков Владислав (Україна), ХНУВС;

науковий керівник – кан. філол. н., Кобилко Н.А. (Україна), ХНУВС

email: kafsgd.6f@gmail.com

The work is devoted to social and psychological features, which should primarily determine the main aspects of adaptation of foreign students in the process of studying in higher educational institutions of Ukraine. The concept of adaptation in the context of learning in a foreign language space is defined, the results of the sociological study of adaptation and its relationship with the psychological well-being of foreign students are analyzed.

Актуальність даної теми полягає у тому, що на даний момент існує реальна проблематика адаптації, яка зумовлена її суспільною значущістю та неперервним взаємозв'язком із соціальними процедурами такої адаптації. Актуальність даної теми визначається також інтенсифікацією та поглибленням освітніх контактів на міжнародному рівні. Співпраця в галузі освіти є найактуальнішим аспектом для багатьох країн світу, оскільки саме навчанню й вихованню студентської молоді належить істотна роль у процесі духовного зближення народів та інтеграції світової спільноти.

У сучасному світі інтенсивно розвивається міжнародна освіта, збільшується кількість студентів та молоді, які бажають отримати якісну та престижну освіту в інших країнах, отримати знання та навички в інших країнах, зокрема це стосується молодих студентів і нашої держави – України. Крім того, як показує практика, зростає і кількість іноземних студентів, які навчаються в українських вищих навчальних закладах з метою отримання нових знань, вмінь та навичок. Саме тому в таких ситуаціях стає все більш і більш актуальною проблема щодо соціально-психологічної адаптації та міжкультурної взаємодії іноземних студентів, які навчаються в українських вищих навчальних закладах. Перед приймаючою стороною завжди стоїть завдання оптимізації життя і навчання іноземних студентів, які проходять через складний процес адаптації до нових умов їх життєдіяльності. Успішність навчання іноземних студентів в Україні, рівень їх професійної підготовки залежить від соціально-психологічної адаптації студентів в країні перебування. Розвиток науки встановив поняття адаптації у багатьох значеннях, і при цьому таке поняття вивчається у таких галузях як медицина, біологія, фізика, хімія та інші. При цьому як показує аналіз літератури, вивчення

проблеми адаптації з історичного боку розпочалося з моменту розвитку біології як науки. У біології поняття адаптації використовується для позначення співорганізації різних органів і частин тіла. Іншими словами, це називається біологічна адаптація. При цьому під біологічною адаптацією розуміють процедуру та результат взаємодії людини або групи людей із соціальним середовищем, яке може змінюватися в часі і саме в процесі адаптації поступово погоджуються усі вимоги та очікування кожної сторони [1].

Адаптивним проблемам студентів-іноземців приділялася велика увага в дослідженнях зарубіжних вчених-соціологів. В рамках дослідження проблем оптимізації процесу міжкультурної взаємодії та соціокультурної адаптації в 1977 році було засновано спеціальний журнал - «International Journal of Intercultural Relations», створено професійну асоціацію «Society for Intercultural Relations», американськими соціальними психологами і соціологами розроблено понад 20 тис. навчальних програм не тільки для студентів, а й для військовослужбовців, туристів, лікарів тощо [2].

Аналіз змістової адаптації дозволяє переконатися в тому, що соціальні структурні системи пристосовуються до мінливих умов середовища. Так, згідно із представником структурного функціоналізму Т. Парсонсом, соціальна адаптація є однією із чотирьох функціональних умов (в тому числі інтеграції, досягнення мети, збереження цілісних образів), яким всі соціальні структурні системи мають відповідати задля подальшого виживання [3]. Під час адаптації особа, можна сказати «вбирає» в себе моральні цінності, моральні норми, принципи та традиції, в процесі взаємодії з іншими людьми, завдяки чому така особа стає невід'ємною частиною соціальної структурної системи. Адаптація відбувається завдяки особистісним механізмам засвоєння норм моралі та принципів, що містяться у соціальному середовищі. Т. Парсонс використовував поняття «соціальне середовище» та «адаптація», тим самим підкреслюючи, що людина взаємодіє лише із незначною частиною суспільства, тобто, адаптацію він розумів як – певний баланс очікувань між людиною та соціальним середовищем [3].

У даному дослідженні проаналізовано повсякденний рівень адаптації студентів-іноземців в процесі навчання у вищих навчальних закладах України, у взаємозв'язку із психологічним благополуччям.

Слід зазначити, що психологічне благополуччя іноземних студентів визначалося за допомогою відповідної шкали психологічного благополуччя (за даними К. Ріфф в адаптації Т. Шевеленкової і П. Фесенко). За вищезазначеними даними вимірюється актуальне психологічне благополуччя. При цьому К.Ріфф призначений для соціального виміру вираженості складових психологічного благополуччя як, наприклад, приємні стосунки, незалежність, самостійність, управління середовищем, особистісний ріст.

За результатами статистичного аналізу відмінностей середніх значень з використанням U-критерію Манна-Вітні для незалежних виборок, було встановлено, що рівень адаптованості студентів різних курсів зокрема четвертих і п'ятих та 1-2-х статистично значуще відрізняється ($U=14,031$, $p=0,001$ і $U=14,334$, $p=0,002$ відповідно), тобто студенти, які тільки розпочинають навчання в Україні, вони характеризуються значно нижчим рівнем адаптації, на відміну від студентів, які є більш старшими та навчаються вже довше [4].

Провівши вищезазначений аналіз, можна сказати, що студенти з високим та середнім показниками адаптованості характеризуються виключно позитивним ставленням до суспільства, їм властиві вміння отримувати довіру з боку суспільства, здатність швидко та зручно вирішувати неприємні ситуації, зокрема йти на компроміс з метою вирішення конфліктної ситуації тощо. Однак, на відміну від студентів з високим та середнім показниками адаптованості, у студентів із низькими показниками частіше спостерігається ізольованість від суспільства та спостерігається психологічний стан, який не може задовольнити необхідні потреби цих студентів.

Стосовно особистісного зростання, то воно більше наявне студентам із непоганим рівнем адаптованості і які з оптимізмом дивляться у своє майбутнє життя, однак недостатньо впевнені, що почувуються комфортно, знаходячись за межами своєї рідної країни, тобто знаходячись в іншій (іноземній) країні.

Отже, у порівнянні з місцевими однолітками студенти-іноземці відчують більш серйозні труднощі, схильні до великих стресів та депресій при входженні в студентський колектив. Встановлено, що студенти, які лише розпочинають навчання в Україні характеризуються значно нижчим рівнем адаптивності, на відміну від їх старших колег.

Література:

1. Шабанова М. А. Социальная адаптация в контексте свободы / М. А. Шабанова // Соц. исслед. –1995. – № 9. – С. 81-88
2. Blau P. Exchange and Power in Social Life / P.Blau. – N. Y.: Wiley, 2017. – 478 p.
3. Parsons T. The Concept of Society: The Components and Their Interrelations / T.Parsons, N.Smelser // Societies: Evolutionary and Comparative Perspectives. – Englewood Cliffs (NJ): Prentice-Hall, 2005. – P. 5-29
4. Шейко А.О. Психологічні аспекти адаптації студентів-іноземців до навчання в Україні/ Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України «Актуальні проблеми психології». Том XIV: Методологія і теорія психології. – Випуск 2. Київ – Ніжин. Видавець «ПП Лисенко М.М.». 2019. С. 437-443.

ПРОБЛЕМИ ЗБАЛАНСОВАНОГО ХАРЧУВАННЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

Баркова І.М., ст.викладач (Україна), ХНУРЕ;

Сабахья Іман, студент (Марокко), ХНУРЕ

e-mail: d_ns@nure.ua

This work is devoted to modern concepts of a healthy lifestyle, in particular, the problems of balanced nutrition. The urgency of the nutrition problem is associated with the fact that many nutritional disorders have an adverse effect on the human body, increasing the risk of developing major socially significant diseases

Правильне збалансоване харчування – це харчування, яке забезпечує ріст, нормальну життєдіяльність і розвиток людини. Правильне харчування необхідне в будь-якому віці. Це пов'язано з тим, що основою життєдіяльності людського організму є постійний обмін речовин між середовищем і організмом. Організм підтримує стан стійкої рівноваги всіх його органів і систем з навколишнім середовищем, регулярно споживаючи певну кількість білків, жирів, вуглеводів, води, мінеральних солей.

Актуальність проблеми харчування пов'язана з тим, що багато порушень харчування чинять несприятливий вплив на організм людини, що збільшує ризик розвитку основних соціально-значущих захворювань. З неправильним харчуванням пов'язують щонайменше 50% випадків серцево-судинних захворювань, приблизно 40% випадків раку легенів, ободової та прямої кишки, нирок, передміхурової залози, сечового міхура в чоловіків і приблизно 60% випадків раку молочної залози, матки, нирок, кишківника в жінок. Крім того, результатом неправильного харчування є ожиріння і високий ризик розвитку на цьому тлі цукрового діабету 2 типу. За даними статистики, він трапляється у 35%-50% осіб із підвищеною масою тіла.

Харчування сучасної людини, як, загалом, і все в нашому житті, зазнало суттєвих змін. По-перше, змінився темп життя. На нормальний прийом їжі часто просто не вистачає часу. І в результаті, харчовий раціон будується із суцільних перекусів і перехоплень, набігу або в перервах між терміновими справами. По-друге, з'являються нові технології та нові продукти харчування, деякі з яких просто шкідливі, інші небажані, треті можна вживати із застереженням.

Якщо ви серйозно вирішили зайнятися своїм здоров'ям і зміцнити імунітет, основою вашого раціону мають стати улюблені продукти корисних мікроорганізмів, що живуть у нашому кишечнику. Корисні всі овочі - вони багаті клітковиною, вітамінами, мінералами, містять пектини,

корисні гречка, просо, овес, пшениця, бездріжджовий житній і висівковий хліб. У них особливо великий вміст вітамінів групи В і клітковини. Кисломолочні продукти підтримують здорові бактерії та сприяють їхньому розмноженню. Картоплю корисніше запікати. За такого способу приготування крохмаль відмінно перетравлюється і не бродить, зберігається весь запас калію, який стимулює перистальтику кишківника і незамінний для роботи серця.

Не забувайте про ягоди і фрукти – в них міститься велика кількість ферментів для перетравлення їжі, органічних кислот, пігментів, вітамінів і мінералів. Корисні овочеві салати з рослинною олією і лимонним соком, які, крім усього іншого, мають чудовий жовчогінний ефект, а жовч, своєю чергою, є натуральним кишковим антибіотиком. Дуже корисні насіння соняшнику і гарбуза, волоські, кеш'ю та інші горіхи. Не забувайте також про рибу, морепродукти та риб'ячий жир, які є важливим джерелом поліненасичених жирних кислот і йоду, підтримують імунітет і запобігають розвитку атеросклерозу.

Завдяки такому харчуванню ви значно поліпшите стан імунної системи вашого організму, подаруєте своїй шкірі молодість і свіжість, а фігурі стрункість і красу. Наявність великої кількості клітковини в їжі дасть змогу кишківнику вчасно видаляти всі продукти розпаду та сприятиме розмноженню нормальної мікрофлори, що дуже важливо для збереження здоров'я й зміцнення імунітету, адже приблизно 80% лімфоїдної тканини, яка бере участь у формуванні імунітету людини, міститься в кишківнику.

Ідеальне збалансоване харчування – це насамперед харчування окремої людини відповідно до її віку, конституції, генетичної схильності. Основна ідея, що стосується збалансованого харчування, полягає в тому, щоб забезпечити найкращий прояв усіх можливостей організму та його оптимальне функціонування.

Література:

1. Інтернет-сторінки <http://minzdravrm.ru/сбаланс-питание-актуально/>
2. Інтернет сторінки <http://alenaogotkova.com/blog/?id=pf1f0k15>
3. Губанихіна, О. В. Правильне харчування як чинник збереження здоров'я людини / Молодий вчений. – 2017. № 50 (184). – С.119-121.
4. Гуров В. А. Здоровий спосіб життя: наукові уявлення та реальна ситуація // Валеологія. – 2006. № 1. – С.53.

**THE ROLE OF MEDICINE AND BIOLOGY
IN THE LIFE OF MODERN MAN**

*Angel Itawansa (Nigeria), BSTU;
scientific supervisor – PhD Shevtsova R.G., BSTU
e-mail: rki.bstu@gmail.com*

Medicine as defined by Wikipedia, is the science and practice of caring for a patient, managing the diagnosis, prognosis, prevention, treatment, palliation of their injury or disease and promoting their health. This encompasses the use of biomedical science, biomedical research, genetics and medical technology to diagnose, treat and prevent disease using drugs, surgeries or therapies.

During my research, I was astounded to discover that medical innovation encompasses not only the discovery of new drugs and medical instruments, but also the adoption of new techniques, knowledge and ideas to diagnose, monitor and solve health issues. In conjunction with the private sector, Governments all over the world have made astronomical contributions to innovations in modern medicine in three broad spectra: Pharmacology, Diagnostics and Technology. Pharmacological advancements have led to the discovery and production of efficacious vaccines which have eliminated blister forming Smallpox, crippling Polio, blinding Measles, paralyzing Tetanus to mention but a few. It has also contributed to the production of diabetes treating Insulins, Oral Contraceptives, Statins that help control cholesterol levels and trackable pills that deliver medicine to the intended places in the body.

In addition to this, there have been advances in detecting and treating various diseases by adopting new diagnostic techniques and using clinical approved surgical procedures. Interestingly, this has been made feasible through technological advancement especially in biomedical electronic devices. For instance, in the introduction of Magnetic Resonance Imaging (MRIs) which provides precise images of nerve roots, bones and cartilage which helps in diagnosis and observation of patients. Also, Biosensors based on nanotechnology and the use of Quantum dots have aided imaging, and timely detection of pathological tissues and organs. Adapted on DNA sensors, it can be used to observe chromosomal mutations and other cancer forming tumor cells. Furthermore, Electrocardiograms and Phonocardiograms are being used to observe heart rates, rhythm, and structural abnormalities whilst showing the records of the subaudible sounds – lub and dub of the heart. This has aided in detection abnormal heart sounds hence making correct diagnosis of heart related conditions.

Nutrition, one of the most integral aspects of life, is the pillar behind one's health and general wellbeing. Maintaining a healthy diet must be the foremost objective in everyday life as the benefits cannot be overemphasized. According to the WHO, there are five essential key factors of a healthy diet. This includes: the moderate intake of fats and oils, consumption of less sugars as well as salts, breastfeeding babies up to the age of 6 months, incorporating a variety of foods in one's diet such as cereals, legumes, foods from animal sources (meat, fish, egg and milk) and eating a wholesome number of fruits and vegetables. The benefit of pursuing a balanced diet contributes to the prevention of non-communicable diseases associated with mineral deficiencies as in the case of rickets and anemia. Additionally, it lowers the risks of cardiovascular diseases and stroke following the deposits of fats - saturated fats in dairy products and fatty meat and trans-fat found in processed foods - in the heart and blood vessels. Most importantly, it contributes to a healthy lifestyle, boosts immune responses, promotes growths of infants with strong bones and teeth as well as facilitating digestion processes.

However, in Nigeria, malnutrition as a result of unbalanced diets and nutrient deficiencies has been the bane of the health sector. The State of the World's Children 2019: Children, food and nutrition provides a comprehensive report on 21st century malnutrition in the world where 149 million children are stunted for their age, including 13.1 million from Nigeria. In addition, 50 million children are too thin for their height noting that 2.9 million cases were also from Nigeria. Moreover, there has been notable records of overweight and obesity in not only Nigeria but also in the world as a result of consumption of excess calories. This further leads to consequent skeletal defects, difficulty in engaging in physical activities, joint pains, other related complex cases of Type 2 diabetes as a result of body cells becoming less sensitive to insulin thus not effectively reducing body sugar levels.

Despite these brilliant successes in Medicine, I strongly believe that more efforts should be channeled towards providing clean water, nutritious foods, sanitary habitation, poverty alleviation and empowerment. These are often overlooked but are at the fore front of tackling the health problems of our society.

References:

1. Ajai R. Singh, M.D. Modern Medicine: Towards Prevention, Cure, Well-being and Longevity <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3031942/>
2. B. More Overview of Medicine- Its Importance and Impact https://www.researchgate.net/publication/315416390_Overview_of_Medicine-Its_Importance_and_Impact
3. Wikipedia, Medicine <https://en.wikipedia.org/wiki/Medicine>

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Деркач Г.О., доц., к. психол. наук (Україна), ХНУРЕ;

Абдукарімов Руслан (Азербайджан), ХНУРЕ

e-mail: galinaderkach@nure.ua

Сучасне поняття вищої професійної освіти тісно пов'язує результати навчання з рівнем організації самостійної роботи студентів, оскільки система вищої освіти покликана не лише дати певну систему знань, але й сформувати професійні якості майбутніх фахівців. Самостійна робота студентів – є однією із форм організації навчального процесу у закладах вищої освіти.

Дослідження провідних науковців В.Безпалька, М.Карпіна, Є.Полата, Г.Селевко показали, що на сучасному етапі самостійна робота студента пов'язана з інформаційними технологіями і не може існувати без їх застосування. Підручники, словники, довідники, комп'ютерні та мультимедійні технічні засоби, мережа Інтернет надають широкі можливості студентам самостійно опрацьовувати матеріал та удосконалювати знання з української мови як іноземної. Однак, не виключаючи провідну роль викладача при організації самостійної роботи. Саме викладач повинен навчити іноземного студента організувати його самостійну роботу, користуватись різними джерелами інформації. Самостійна робота може бути ефективною лише в тому разі, якщо студенти зацікавлені у її виконанні. Усі вищезгадані технології в значній мірі сприяють досягненню цієї мети. Вони є зручними та доступними, оскільки у більшості навчальних закладів є комп'ютерні класи та мультимедійні аудиторії, під'єднанні до мережі Інтернет, та більшість студентів мають комп'ютер та Інтернет вдома. Іншим засобом заохочення є широкі можливості для самостійної роботи студентів, такі як робота з текстами, аудіо та відеоматеріалам, спеціальними програмами, електронне тестування знань, спілкування з носіями іноземної мови в режимі он-лайн, можливість знайти потрібний матеріал на будь-яку тему тощо. На сьогоднішній день існує низка комп'ютерних програм для вивчення, розвитку та вдосконалення знань, умінь та навичок студентів, а саме – електронні словники, що надають можливість швидко знайти слово з усіма його значеннями та можливими граматичними формами, а також прослухати озвучену транскрипцію; електронні перекладачі, що дозволяють перекласти тексти, але цей переклад треба відкоригувати студенту, щоб він відповідав всім синтаксичним та стилістичним нормам мови; програми для вивчення української мови як іноземної орієнтовані на рівень володіння мови, можуть використовуватись при роботі з лексичним

та граматичним матеріалом; програми для тестування з української мови як іноземної, які застосовуються для перевірки знань та визначення рівня володіння українською мовою. Одним з важливих елементів самостійної роботи студентів є використання відео матеріалів. Робота з такими матеріалами урізноманітнює види діяльності студентів, підвищує рівень мотивації вивчення української мови, що є особливо актуальним. Корисною є розробка комплексу завдань до тематично орієнтованих відео матеріалів. Обраний відеоматеріал має відповідати темам, що вивчаються згідно з програмою. Фільми добираються з урахуванням вікових особливостей іноземних студентів та афективних чинників навчання. Використання сучасного, актуального й цікавого відеоматеріалу сприяє підвищенню пізнавальної активності студентів-іноземців, надає їм можливість отримати великий обсяг соціокультурної інформації. Завдання звичайно складаються із підготовчих вправ, що виконуються перед переглядом, низки питань та завдань на перевірку розуміння відео матеріалу, а також заключного комплексу вправ на обговорення побаченого та виконання творчих письмових завдань. Завдання, що використовуються перед переглядом відеозапису, містять вправи на прогнозування змісту фільму, роботу з лексикою, налаштування студентів на сприймання відповідного матеріалу. Перевірка розуміння змісту здійснюється за допомогою вправ на визначення правильності тверджень, тестових завдань із варіантами відповідей, вправ на заповнення пропусків або вибір із низки запропонованих лексичних одиниць. Перегляд фільмів та виконання вправ сприяє розвитку пам'яті, уваги, логічного та творчого мислення, а також поглибленню знань студентів про країну, мова якої вивчається. Комплекс вправ має відповідати вимогам зв'язку всіх видів мовленнєвої діяльності, а саме розвитку навичок аудіювання, говоріння, читання та письма. Доцільним також є використання електронних носіїв з вивчення української мови як іноземної. Перевагою таких носіїв є їх мультимедійна основа, яка дозволяє представити матеріал як в текстовій, звуковій, графічній так і у візуальній формі. Інтерактивна основа також надзвичайно приваблива і перспективна, і відіграє важливу роль у самостійній роботі іноземних студентів. Ефективним також є застосування методу проектів для самостійної роботи студентів-іноземців. Він надає можливість студентам навчитись самостійно шукати шляхи вирішення проблеми, знаходити та відбирати необхідну інформацію, аналізувати, робити свої висновки та презентувати широкій аудиторії. Метод проектів сприяє розвитку творчих здібностей іноземних студентів та викликає пізнавальний інтерес, робить процес вивчення української мови більш цікавішим, а тому широко використовується для самостійної роботи студентів. Високу ефективність у навчанні має використання можливостей телекомунікаційних мереж. Для пошуку інформації в мережі Інтернет студенти-іноземці отримують певні завдання: використання web-браузерів,

баз даних, користування інформаційно-пошуковими та інформаційно-довідковими системами, автоматизованими бібліотечними системами, електронними журналами та книгами. Формами організації такого типу діяльності виступають: написання і захист реферату; рецензія на сайт по темі та її презентація; аналіз та оцінювання рефератів по темі; підготовка фрагмента практичного заняття; підготовка доповіді по темі; підготовка дискусії по темі. Контроль самостійної роботи також здійснюється при проведенні навчальних занять. Методика поточного контролю передбачає: тестування, усне опитування, обговорення доповіді, активний самоконтроль. Особливого значення під час реалізації завдань індивідуального підходу у процесі навчання набуває застосування технічних засобів для формування певних умінь і навичок самостійності студентів у пошуку, обробці та глибшому засвоєнню ними навчального матеріалу. До прикладу, використання платформи дистанційного навчання Moodle, яка має усі необхідні засоби для самостійного оволодіння українською мовою як іноземною: засоби самонавчання, оцінювання навчальних досягнень, комунікації. Кожний студент-іноземець може вивчати матеріал самостійно у зручний для нього час. Платформа Moodle дає змогу зробити дистанційний курс інтерактивним, що сприяє розвитку творчих здібностей студентів, індивідуалізації та інтенсифікації навчання. Використання вебквестів (webquest) у викладанні української – ще один приклад використання Інтернет-ресурсів для досягнення цілей принципу індивідуалізації навчання під час організації самостійної роботи студентів. Вебквести можуть стосуватися окремої теми, навчального предмету або бути міжпредметними.

Практика впровадження самостійної роботи у навчальний процес закладів вищої освіти підтверджує, що з використанням інноваційних форм та сучасних технологій раціональна організація самостійної роботи іноземних студентів дає змогу не тільки інтенсифікувати роботу в якісному засвоєнні навчального матеріалу, а й закладає основи подальшої постійної самоосвіти та самовдосконалення, а інформаційне та освітнє середовище, яке створюється за допомогою програмно-апаратних та традиційних форм навчання визначає самостійну роботу студента-іноземця як більш незалежну, пріоритетну та творчу.

Література

1. Жуковський В. М., Сімак К. В. Роль самостійної роботи студентів першого курсу у процесі формування професійної мовленнєвої компетентності під час підготовки бакалаврів мовних спеціальностей. Наукові записки. Серія «Філологічна». Острог: Вид-во Нац. університету «Острозька академія», 2016. Вип. 60. С. 141-144.
2. Котова А. В., Туренко Р. Л. Принципи організації самостійної роботи студентів та вимоги до її проведення. Науковий журнал «Science Rise»

№10/5(15)2015 / за ред. М. А. Георгіянци. Х.: НВП ПП «Технологічний Центр», 2015. С. 75-77.

3. Шевченко С. П. Використання вебквестів на заняттях з іноземної мови. Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полі етнічному суспільстві. За матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції 6–7 листопада 2014 р. Мелітополь, 2014.

4. Буряк В. К. Керування самостійною роботою студентів. Вища школа: наук.- практ. видання / за ред. Ніколаєнко С.М. Київ: Знання, 2001. № 4-5. С. 48-52.

УДК 37.018.43

СОЗДАНИЕ ДИСТАНЦИОННОГО КУРСА НА ПЛАТФОРМАХ БАЗЫ MOODLE

Шевцова М. В. (Украина), БГТУ;

*науч. руководитель – канд.пед.наук, декан ПФ Легочкина Е.Н., БГТУ
e-mail: rki.bstu@gmail.com*

Moodle is a learning management system developed on pedagogical principles and used for blended learning and e-learning, among others, in WSG Bydgoszcz University. Creating a distance learning course on a platform requires creativity, time and knowledge of distance learning methodology. This article is a recommendation from a WSG team of distance education methodologists.

Образовательные платформы, созданные на базе системы Moodle (англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), позволяют преподавателю подготовить уникальный дистанционный курс по своему предмету, разместить дидактические материалы и проверить знания и умения студента в условиях, приближенных к аудиторным. В Высшей Школе Экономики в г. Быдгощ (Польша) в рамках Отдела Образования трудится команда методистов дистанционного обучения, программистов и графиков, которые управляют платформой ONTE. Преподаватели в начале семестра получают доступ к пустому курсу, созданному для данного предмета и формы. Если преподаватель уже вел предмет, материалы могут быть скопированы с предыдущего курса, который архивирован на платформе. По новым предметам требуется создать новые курсы, чем и занимаются преподаватели при поддержке команды Отдела Образования.

Следует начать со структуры курса. В версии Moodle 3.9 (и выше) доступен формат курса *Tiles* (Плитки), в котором темы курса отображаются в виде «плиток», а не в виде списка (рис. 1). Этот вид более удобен для восприятия пользователями. При нажатии на плитку содержимое отображается под ней с анимированным переходом. Макет курса адаптируется к разным размерам экрана и ориентации. Материалы в каждой плитке могут отображаться в виде «подплиток» либо списка. Для каждой плитки преподаватель может выбрать иконку из готового набора или загрузить фоновую фотографию.

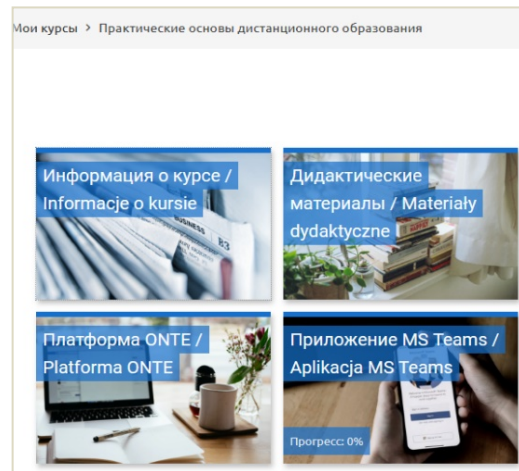

Рис. 1. Формат Tiles на платформе ONTE

Система Moodle позволяет преподавателю заполнять курс разнообразными материалами, как визуальными, так и звуковыми. Самые популярные элементы курса: файлы (например, форматы пакетов MS Office, Adobe и др.), подкасты, аудио- и видеозаписи, инфографики и любые изображения, текстовые объявления, папки, ссылки на внешние источники. Чем больше разных по типу восприятия материалов, тем интереснее и эффективнее будет курс. Визуалы оценят иллюстрации, презентации, статьи на платформе, для аудиалов предпочтительны будут аудиозаписи, подкасты и видео со звуком, а кинестетов могут заинтересовать обучающие игры и тесты с вопросами по типу «Перетащить».

Для того, чтобы побудить студентов к активности в курсе, а также проверить их знания и умения, можно воспользоваться элементами платформы: тест (разные типы вопросов: вычисление, описание, на соответствие, множественный выбор, короткий ответ, правда/ложь, нестандартные вопросы и др.), чат в режиме реального времени, форум, задание, встроенные образовательные игры (например, «Виселица», «Кто хочет стать миллионером?», «Кроссворд», «Змеи и лестницы» и др.).

Методисты Высшей Школы Экономики рекомендуют использовать ресурсы платформы с целью приблизить условия сдачи дистанционных экзаменов и зачётов к аудиторным. Для этого в тестах и заданиях можно установить:

- время доступа (например, с 13:00 до 14:00),
- ограничение по времени для одной попытки (например, 30 мин. для 30 вопросов закрытого типа),
- количество попыток (рекомендуется одна попытка),
- пароль доступа,

- способ оценивания (для тестов с несколькими попытками),
- обратная информация (ограничение только до оценки),
- случайный выбор вопросов из большого списка (например, случайные 30 вопросов из списка 100 вопросов),
- разнообразие типов вопросов в тесте и др.

Преподаватель может управлять настройками оценивания в курсе. Можно создать отдельные тематические блоки с тестами и заданиями, которые нужно сдать, или настроить ограничение доступа к экзамену или финальному тесту – например, необходимо сдать тесты в нескольких тематических секциях, чтобы приступить к экзамену. Главные правила хорошего курса: разнообразные и качественные материалы, знание и использование ресурсов платформы, а также креативность и создание курса таким образом, чтобы самому захотелось его изучить.

Список использованных источников:

1. Мясникова Т.С., Мясников С.А., Система дистанционного обучения MOODLE. - Харьков.: Изд-во Шейниной Е.В., 2008. – 232 с.

УДК 341.95:316.6

THE BASIS OF COMPREHENSIVE PERSONAL DEVELOPMENT

*Aniako C.E. (Nigeria), BSTU;
scientific supervisor – PhD Shevtsova R.G., BSTU
e-mail: rki.bstu@gmail.com*

Bilingualism is important for development both at a personal and international level. Problems arise when we start to discriminate and keep away from foreigners. An individual needs enough help in learning the culture of speech of languages and other basic things. Therefore, positive interaction is the key to development.

The given work is devoted to the basis of comprehensive development in relation to language diversity and difficulties.

Bilingualism, the use of two languages, is greatly desired in the 21st century. However, regardless of being a compound, coordinate or sub-coordinate bilingual, there are many factors to consider with the culture of speech being amongst the most trivial. It is the generally accepted way of using a language to communicate within a specific period in time.

There are three common aspects of the culture of speech which are different or similar depending on the language. The normative aspect of speech deals with the use of the language's literary norms while the communicative aspect deals with the ability to convey reactions with the right words. The

ethical is an important aspect that deals with the use of emotion. It is an important component of the human culture. The culture of speech is quite demanding especially when the bilingual is learning in separate contexts (coordinate bilingualism). The individual must always remember the expressions to use or the areas of articulation when asking questions. I have lost count of the number of times my questions were mistaken for statements when speaking Russian or the times when I misused the formality of the pronoun 'you'.

Although it is a multicultural world, it is not easy to learn a foreign language because there are so many barriers. A principal cause is discrimination among ethnic groups. Recent studies show that most families in Nigeria do not allow their children to blend fully with other tribes. They squeeze their faces and in some cases, the domineering parent makes sure to sever all ties. In some other instances, it is the discriminatory attitudes and exhibition of hatred to foreigners – Xenophobia (Mogekwu 2005). In March 2019, Xenophobia came with the virus to South Africa. On further research, I realised that there were many other cases of Xenophobia around the world including first world countries. One thing I have learnt and still learning in my language year is that interaction is the key to language development.

Regardless of these barriers, international migration rates keep increasing at a geometric progression thereby affecting the history and culture of countries. An example from the time of ancient civilization is the merging of the customs of Persia and Macedon in the Hellenistic period (356-323AD, Alexandros) which led to progress and linguistic diversity. Collision of cultures has, however, led to complications between and within countries like The Nigerian Biafra war (1966) where citizens fought themselves and resources were limited all due to differences in languages.

Language is a basic necessity in every human interaction. The way we speak and interact on a personal and international level will diversify the development rates. Barriers were made to be crossed and others were made to be removed regardless of history or tribe because bilingualism or multilingualism aids diversity and personal development.

References:

1. Atofarati A. Abubakar: The Nigerian Civil War, Causes, Strategies, And Lessons Learnt (CSC 1992)
2. Vladimiras Grazulis, Liudmila Mockiene: Multiculturalism Through the Prism of History: Experiences and Perspectives and Lessons to Learn (January 2017) P.35
3. Hussein Solomon, Hitomi Kosaka: Xenophobia in South Africa: Reflections, Narratives and Recommendations

4. Turaeva Muborak Abdukhmidovna: Philological education published in I International Scientific Conference “Philology and Linguistics in the Modern World” (Moscow, June 2017). 18.03.2017

5. <https://www.statista.com> Racism and Xenophobia cases in Belgium 2008-2020 (June 15, 2021)

УДК 37.018.43

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Лук'янова В.А., доц., к.пед.н. (Україна), ХНУРЕ;

Чафай Хоуда (Марокко), ХНУРЕ

e-mail: d_ns@nure.ua

Термін «соціальні мережі» первісно виник для позначення будь-якої соціальної структури, однак у сучасному дискурсі ним позначають насамперед он-лайн мережі, створені у віртуальному просторі.

Існує три основні шляхи використання мережевих технологій з освітньою метою: інформаційно-пошукова робота у глобальній мережі; власне дистанційне навчання; організація творчої діяльності з використанням ІКТ.

Такий перелік підкреслює відсутність вікової, статусної, фахової чи культурної обмеженості у використанні соціальних мереж для освіти.

Соціальні мережі, найбільш ефективні для використання у вищій школі - Facebook, Edutoria, Twitter, Classroom 2.0.

Соціальні сервіси відкривають необмежені горизонти для застосування їх у педагогічній діяльності [3]. Наводимо основні з них.

1. Використання відкритих, безкоштовних і вільних електронних ресурсів. У результаті поширення соціальних сервісів у мережевому доступі виявляється величезна кількість матеріалів, які можуть бути використані з навчальною метою. Мережеві співтовариства обміну знаннями можуть поділитися своїми колекціями цифрових об'єктів і програмними агентами з освітою.

2. Самостійне створення мережевого навчального змісту. Сервіси соціального забезпечення радикально спростили процес створення матеріалів і публікації їх у мережі. Кожен може не тільки отримати доступ до цифрових колекцій, а й узяти участь у формуванні власного мережевого контенту. Наразі новий контент створюється мільйонами людей. Вони приносять в мережу нові тексти, фотографії, малюнки, музичні файли.

3. Освоєння інформаційних концепцій, знань і навичок. Середовище інформаційних додатків відкриває принципово нові можливо ті для діяльності, до якої над звичайно легко залучають ся люди, які не володіють

спеціальними знаннями в галузі інформатики. Нові форми діяльності, пов'язані як з пошуком у мережі інформації, так і зі створенням і редагуванням власних цифрових об'єктів – текстів, фотографій, програм, музичних записів, відео фрагментів. Участь у нових формах діяльності дозволяє освоювати важливі інформаційні навички – повторне використання текстів і кодів, використання метатегів тощо.

4. Спостереження за діяльністю учасників мережевої спільноти. Мережа Інтернет відкриває нові можливості для участі студентів у фахових наукових спільнотах. Мережа спонукає до творчості, розширює не тільки розумові здібності, але й поле для спільної діяльності і співпраці з іншими людьми.

Використання соціальних мереж допомагає педагогу оперативно знайти необхідну інформацію, узагальнити і структурувати навчальні матеріали й організувати навчально педагогічну роботу поза ним, надає можливість творчості і співпраці з однодумцями. Педагогі нового «цифрового» покоління збирають і відображають навчальні матеріали в мережі. Це можуть бути документи, презентації, фотографії, відеофрагменти, тести, опитувальники, вікі документи, карти (Mindmaps), вебсторінки, навчальні середовища. Усе частіше студенти надають перевагу не читанню книжок, а воліють краще мати справу з невеликими об'єктами в електронному форматі: читають блоги, дивляться відеозаписи на YouTube, розміщують фотографії на Flickr, обмінюються думками на форумах, створюють власні соціальні мережі типу MySpace або групи Google. Ці реалії педагог зобов'язаний враховувати, плануючи свою педагогічну діяльність.

У науковій діяльності соціальні мережі також грають велику роль. Вони дозволяють спланувати та організувати студентську наукову роботу та знайти конференції та інші групи для презентацій результатів досліджень та дискусій. Приклади соціальних освітніх мереж.

Українська наукова інтернет-спільнота Метою сайту Українська наукова інтернет-спільнота» (<http://www.naukaonline.org>) є організація онлайн-спільноти українських науковців, обговорення актуальних проблем української науки, розміщення публікацій, обмін досвідом та пошук партнерів. Scientific Social Community Соціальна мережа вчених Scientific Social Community (<http://www.science-community.org>) пропонує пошук актуальної наукової інформації, об'єднання колег за науковими інтересами. Мережа орієнтована в першу чергу на вчених з України, Росії та інших країн Співдружності. Усі сервіси є повністю безкоштовними для вчених. Розробка цього проекту була розпочата в червні 2008 р., а його офіційний старт відбувся в січні 2009 р. [4].

Одним із напрямів пристосування освітнього середовища до глобальних змін є розробка та застосування спеціалізованих соціальних освітніх мереж, які дозволяють поєднувати в собі переваги електронних

педагогічних програмних засобів (ППЗ) та забезпечують комунікативні функції між адміністрацією навчального закладу, педагогами, студентами (учнями) та їх батьками. Питаннями інтеграції в навчальний процес комп'ютерних технологій, педагоги почали займатися одразу ж після створення персональних комп'ютерів. На сучасному етапі розвитку педагогічної науки значного поширення набуло використання комп'ютера при проведенні лабораторних робіт, обчислювальних практик, моделюванні та проведенні експериментів. Широко використовуються в педагогічній практиці різні педагогічні програмні засоби, електронні підручники (ЕП), тестові програми, освітні портали для підтримки навчального процесу у вищих навчальних закладах. Але кожен з видів електронних педагогічних навчальних програм має як свої недоліки так і переваги. Звичайно ж, вони підвищують рівень індивідуальності в навчанні, дозволяють якісніше оцінювати рівень засвоєння навчального матеріалу, надають можливість спостерігати за вже змодельованими явищами природи тощо. До головних недоліків слід віднести локальність застосування ЕП і ППЗ; освітні портали, зазвичай, розраховані на локальну мережу ВНЗ і таким чином не забезпечують комунікативну функцію в трикутнику НЗ – студенти (учні) – батьки.

Соціальна освітня мережа – це електронний ресурс, який дозволяє реалізовувати навчально-виховні функції освітніх закладів та педагогів; забезпечувати студентів (учнів) постійним доступом до навчальної інформації; надавати можливість батькам контролювати навчальних процес дітей та спілкуватися з адміністрацією навчального закладу і педагогами. Фактично соціальна освітня мережа – це певний різновид тематичної соціальної мережі. Для того, щоб соціальна освітня мережа функціонувала на високому рівні, вона повинна забезпечувати підтримку трьох основних взаємозалежних компонентів педагогічної діяльності [2].

- Конструктивна діяльність, у свою чергу, підрозділяється на конструктивно-змістову (відбір та композиція навчального матеріалу, планування і побудова педагогічного процесу), конструктивно-оперативну (планування дій педагога та діяльності учнів або ж студентів), конструктивно-матеріальну (проекування навчально-матеріальної бази).

- Організаторська діяльність передбачає виконання викладачем (вчителем) системи дій, що направлені на включення тих хто навчається у різні види діяльності, створення колективу та організацію спільної роботи.

- Комунікативна діяльність спрямована на встановлення педагогічно необхідних відносин педагога з вихованцем.

Запропонуємо нашу концепцію організації такого освітнього ресурсу, який задовольняв вище описані вимоги. Визначимося, в першу чергу, із вихідними положеннями, на яких вибудовуватимемо структуру спеціалізованої соціальної мережі.

1. Безкоштовність та відкритість реєстрації.

2. Мобільність ресурсу.
3. Висока надійність збереження персональної інформації.
4. Наявність сервісів для роботи педагогів, науковців, учнів, студентів, батьків, адміністрацій навчальних закладів.
5. Дана система повинна відповідати високим психофізіологічним вимогам, оскільки більшість її користувачів – школярі та студенти.

Можна виділити наступні переваги використання соціальних мереж в навчальному процесі. Зрозумілість ідеології і інтерфейсу соціальних мереж більшої частини Інтернет-аудиторії дозволяє заощадити час, минаючи етап адаптації студентів до нового комунікативного простору, що дозволяє вибудувати неформальне спілкування між викладачем та студентами і допомагає організувати особистісно-орієнтоване навчання. Високий рівень взаємодії викладача та студента забезпечує безперервність навчального процесу, що виходить за рамки аудиторних занять.

Застосування у віртуальних навчальних групах технологій форумів і Вікіпедії дозволяє всім учасникам самотійно або спільно створювати мережевий навчальний контент, що стимулює самотійну пізнавальну діяльність. Мультимедійність комунікативного простору гранично полегшує завантаження і перегляд у віртуальній навчальній групі відео-і аудіо-матеріалів, інтерактивних додатків.

Можливість суміщення індивідуальних і групових форм роботи сприяє більшій мірі розуміння і засвоєння матеріалу, а також вибудовування індивідуальних освітніх траєкторій. Загальне для всіх учасників навчального процесу є те, що комунікативний простір дає можливість колективної оцінки навчання та результатів роботи, спостереження за розвитком кожного учасника і оцінки його внеску в колективну творчість. Основними проблемними моментами при використанні соціальних мереж у ВНЗ є невисокий рівень мотивації та ІКТ-компетенцій викладачів, високий ступінь трудовитрат по організації та підтримці навчального процесу для викладача, часта відсутність відкритого доступу до соціальних мереж з навчальних аудиторій, відсутність цензури в соціальній мережі.

Основна ідея полягає в тому, що з появою соціальної мережі в освітній сфері, студент зможе отримати консультацію по його питанню в зручний для нього час [5]. У ролі консультантів можуть виступати як викладачі, так і найбільш підготовлені студенти - експерти, яких викладачі порекомендують в якості консультантів. Такими консультантами - експертами можуть бути студенти, що займаються на "відмінно", студенти, які беруть участь у науковій діяльності ВНЗ, або навіть колишні студенти, які вже працюють за фахом в ІТ-компаніях. Однією з переваг даної мережі, є подолання психологічного бар'єру "боязні викладачів" - існує можливість задати питання анонімно. Введення системи бонусів за прийняття участі в мережі, в якості експерта, буде стимулювати студентів для глибшого

вивчення матеріалу, закріплення поточних знань і поширення знань серед колег.

Крім перерахованих вище, можна виділити наступні переваги використання соціальних мереж в навчальному процесі. Зрозумілість ідеології та інтерфейсу соціальних мереж більшої частини Інтернет аудиторії дозволяє заощадити час, минаючи етап адаптації студентів до нового комунікативного простору, яке дозволяє вибудувати неформальне спілкування між викладачем і студентами і допомагає організувати особистісно - орієнтоване навчання. Високий рівень взаємодії викладача та студента забезпечується безперервністю навчального процесу, що виходить за рамки аудиторних занять. Можливість суміщення індивідуальних і групових форм роботи сприяє кращому засвоєнню матеріалу, а також створенню індивідуальних освітніх траєкторій. Загальним для всіх учасників навчального процесу є те, що комунікативний простір дає можливість колективної оцінки процесів і результатів роботи, спостереження за розвитком кожного учасника і оцінки його внеску в колективну творчість.

Соціальні мережі є потужним комунікаційним інструментом, використання якого для дистанційного навчання та соціальної адаптації студентів обумовлено психологічними, соціальними та педагогічними аргументами. Соціальні мережі не можуть собою замінити системи дистанційного навчання, але вони здатні значно збільшити комунікаційні можливості, зацікавить слухачів та буде сприяти їх соціальній адаптації і більш активній участі в навчальному процесі.

Література:

1. Івашнюва С. В. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті [Електронний ресурс] / С. В. Івашнюва // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 2. – С. 15–17. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzspp_2012_2_5
2. Мосіюк О. Концепція соціальної освітньої мережі як інноваційного засобу навчання [Електронний ресурс] / О. Мосіюк // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. – 2013. – Вип. 6. – С. 240–245. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2013_6_33
3. Носенко Т. І. Соціальні мережеві сервіси в освітній діяльності [Електронний ресурс] / Т. І. Носенко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2011. – № 3. – С. 30–32. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2011_3_8
4. Романенко О. Аналіз українських наукових груп у соціальних мережах [Електронний ресурс] / О. Романенко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2010. – Вип. 27. – С. 94–114. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2010_27_12

5. Щербина А. А. Социальная сеть как средство повышения качества образования. / Щербина А. А. // Збірник наукових праць студентів спеціальностей "Інформаційні управляючі системи і технології", "Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг" / редкол.: В.С. Пономаренко [та ін] . – Х. : ХНЕУ. – 2011. – С. 382 – 383.

УДК 159.923.2: 81'246.2

THE FORMATION AND LINGUISTIC ANALYSIS OF INTERROGATIVE SENTENCES

Gavharoy Isroiljon kizi, Andijan State Institute of Foreign languages
Rahmatullayeva Shaxnoza, Andijan State Institute of Foreign languages
e-mail: gavharoy7575@mail.ru

Annotation: the article deals with the theme of interrogative sentences. In this article is given more information about formation and literary analysis of interrogative sentences and its types.

Key words: General questions, Yes/No Questions, Special questions, "Question Word" Questions, Alternative questions, Choice Questions, interrogative, formation, contrast of questions.

The word "interrogative" comes from the Latin *interrogare*, which means to ask or question. (It is also where the verb "to interrogate" comes from.)

Here are some examples of interrogative sentences: Has anyone seen my torch? What's the capital of Peru? Shall we ask Simon or Jonesy? Types of Question

There are three types of question: Yes/No Questions, "Question Word" Questions, Choice Questions. Here is an example of each type: Yes/No Question- Q: Is it raining? A: No. (The answer to a yes/no question will be yes or no.) "Question Word" Question- Q: Why are you bored? A: I've seen this film before. (The answer to a "question word" question will be information.) Choice Question- Q: Do you want salsa dip or cheese dip? A: Answer: Salsa dip (The answer to a choice question will be in the question.)

Real-Life Examples of Interrogative Sentences: Is it possible to succeed without any act of betrayal? (Film director Jean Renoir) (This is a yes/no question, i.e., the answer is yes or no.) Why do I crave everything when I'm dieting? (Reality star Kim Kardashian) (This is a question-word question, the answer to which is information.) Do you want to feel good or to do good? (Singer Ted Nugent) (This is a choice question, the answer to which is in the question.)

Forming the Three Question Types:

Forming Yes/No Questions (General questions)

Yes/no questions are formed: Auxiliary Verb + Subject + Main Verb + Remainder

Here are some examples of yes/no questions:

Auxiliary Verb	Subject	Main Verb	Remainder	Possible Answer
Can	tigers	swim?		Yes, they can.
Has	the crocodile	Returned	to the water?	No, it hasn't.

With the verb "to be" in the present tense or the past tense, the format is as follows:

Verb To Be	Subject	Remainder	Possible Answer
Are	you	angry?	Yes, I am.
Was	she	in attendance?	No, she wasn't.

Forming "Question Word" Questions (WH questions or special questions)

"Question word" questions are formed:

Question Word + Auxiliary Verb + Subject + Main Verb + Remainder

Here are some examples of "question word" questions:

Question Word	Auxiliary Verb	Subject	Main Verb	Remainder	Possible Answer
Where	did	the train	stop?		Boston.
Why	was	the policeman	waving	the flag?	To stop the traffic.

When the question word is "who," the format is:

Question Word (and Subject)	Main Verb	Remainder	Possible Answer
Who	knows	when the train arrives?	He does.
Who	has been polishing	these helmets?	Lee.

When using the verb "to be" in the present or past tense, the format is as follows:

Question Word	Verb To Be	Subject	Remainder	Possible Answer
When	is	Easter Sunday?		Before Easter Monday.
Why	are	You	leaving?	No reason.

Forming Choice Questions (Alternative questions)

Choice questions are formed: Auxiliary Verb + Subject + Main Verb + Choice 1 + "or" + Choice 2

Here are some examples of choice questions:

Auxiliary Verb	Subject	Main Verb	Choice 1	or	Choice 2	Possible Answer
Does	she	want	the pink one	or	the black one?	The black one.
Did	Lee	catch	a whelk	or	a bass?	A whelk.

When using the verb "to be" in the present or past tense, the format is as follows:

Verb To Be	Subject	Choice 1	or	Choice 2	Possible Answer
Is	it	right	or	wrong?	It's right.
Were	you	disappointed	or	angry?	Disappointed.

We know that Interrogative sentences typically feature a word order with the predicate and primary verb before the subject. For example, in the sentence "Who was the last speaker?" the pronoun "who" is the interrogative pronoun or question word, "was" is the primary verb, and "the last speaker" is the subject.

So, an interrogative sentence, according to the Cambridge Dictionary, is defined as "a sentence that asks a question or makes a request for information." According to the Collins Dictionary, an interrogative sentence is one "denoting a form or construction used in asking a question." The Merriam-Webster Dictionary defines an interrogative sentence as one "having the form or force of a question."

Points to Remember When Using Interrogative Sentences:

Now that you know that there are different types of interrogative sentences, let us look at a few points to remember when forming interrogative sentences; Start the interrogative sentence with an auxiliary verb, a modal verb or a 'Wh' question word starting with a capital letter; End the interrogative

sentence with a question mark. This is also the first thing that lets one identify an interrogative sentence; The structure of an interrogative sentence is a slightly reversed structure of a declarative sentence. So the structure of an interrogative sentence can be said to be Auxiliary Verb/Main Verb/Modal Verb + Subject + Main Verb (in case there is more than one verb in the sentence) + the rest of the sentence.

References:

1. Cambridge Dictionary. Cambridge University Press, 2017.
2. Seely, John. Grammar for Teachers. Oxpecker, 2006.
3. Trask, R.L. Penguin Dictionary of English Grammar. Penguin Reference, 2005.

УДК 615.7

ЭСТЕТИЧЕСКАЯ МЕДИЦИНА И ЕЕ НЕЗАКОННАЯ ПРАКТИКА В ЭКВАДОРЕ

*Вилламар Муньос Дайлин Адриана (Эквадор), БГТУ;
Молина Паредес Хесус Франциско (Эквадор), БГТУ;
научный руководитель – к.пед.н., доцент Савочкина И.В., БГТУ
e-mail: daylin.villamar@hotmail.com*

At present, the aesthetic medicine market is booming worldwide, in Ecuador great interest is given to appearance and physical perfection. In Latin America there are innumerable clinics and aesthetic centers that benefit from the fashion of cosmetic surgery, but instead of personnel specialized in aesthetic medicine, they are cosmetologists. This puts the health of those who undergo this type of treatment at risk.

Наука и техника в последние годы ускорили развитие различных способов вмешательства в человеческого организма. Эстетическая медицина реализует позитивный сценарий, где пациенты могут найти высокие стандарты качества, технологии и сервиса.

В настоящее время рынок эстетической медицины переживает настоящий взрыв во всем мире, в Эквадоре большой интерес уделяется внешнему виду и физическому совершенствованию, и это заставляет людей искать решения по исправлению своих дефектов, и именно там они получают доступ к какому-либо типу эстетического лечения.

В Эквадоре эстетическая медицина внедрялась очень медленно. В период с 2000 по 2005 год было внедрено только 4% эстетических процедур, в то время как в Колумбии, Бразилии и Аргентине их лечение устроилось в цифрах на долю населения.

В Латинской Америке существует бесчисленное множество клиник и эстетических центров, которые извлекают выгоду из моды на косметическую хирургию, но вместо персонала, специализирующегося на эстетической медицине, там работают косметологи, которые делают все, от инъекций ботокса или филлеров разных типов до липосакции и операций без скальпеля. Это ставит под угрозу здоровье тех, кто дал согласие на такого рода лечение.

На правовом уровне в настоящее время нет законов и законодательных актов в отношении практики эстетической медицины в Эквадоре, поэтому существует много проблем с незаконными эстетическими центрами, а также в практике эстетической медицины непрофессионалами в этой области.

Люди ищут безопасную услугу с немедленными результатами, поэтому важно иметь гарантию доступа к этим эстетическим процедурам.

Все люди, желающие выполнить эстетическое лечение, должны иметь ответы на следующие вопросы, убедившись, что предоставленная информация не является ложной, поскольку все пациенты имеют право на получение точной информации о лечении, которое будет проведено, и связанных с этим рисках:

- Каковы особенности данной процедуры?
- Как проходит процедура?
- Какой материал лучше использовать в конкретном случае?
- Как долго сохраняются результаты?
- Сколько сеансов необходимо?
- Больно ли это?
- Что пациенту нужно делать после процедуры? Где проявить осторожность?
- Есть ли побочные эффекты?

К сожалению, из-за незаконной практики эстетической медицины на карту поставлены жизнь и здоровье тех, кто проходит лечение. Многие «специалисты» предоставляют и выполняют эстетические процедуры, не являясь медицинскими работниками, поскольку нет положения, которое привлекает их к ответственности за нарушение закона и сознательный риск для здоровья и жизни людей.

Литература:

1. Отсутствие типичности незаконной практики эстетической медицины в уголовном кодексе Эквадора производит безнаказанность этого акта в уголовных судах кантона амбатто во время первого семестра 2011 года. URL: <https://repositorio.uta.edu.ec/bitstream/123456789/5235/1/DER-624-2011-Esp%C3%ADn%20Mar%C3%ADa.pdf>
2. Научная мысль и ее основные позиции в социальных науках, науках о

человеке и здоровье. URL:

<https://innovacionestetica.indecsar.org/revista/index.php/innest/article/view/44/64>

3. Тела на реконструкции: потребление косметической хирургии в городе Амбато – Эквадор. URL: <https://biblio.flacsoandes.edu.ec/libros/digital/53564>

УДК 378.091.3:6

КОМП'ЮТЕРНА КЛАВІАТУРА

Бакілі Ламіфа (Марокко), ХНУРЕ;

науковий керівник – к. психол. н., доц. Демченко В.А. (Україна), ХНУРЕ

e-mail: viktoriiia.demchenko@nure.ua

This work is devoted to an overview of the keyboard - the main element of the computer, which is traditionally used to enter text into the computer. Many keyboards have both primary and secondary keys that greatly facilitate the user's work. The choice of keyboards today is huge. Therefore, when choosing a keyboard, it is necessary to take into account for what purposes it is needed, what design and size is more suitable, and some other factors that are important for working on the keyboard.

Клавіатура – це одна з основних частин комп'ютера. З її допомогою вводять алфавітно-цифрові дані та керують роботою комп'ютера.

Клавіатура – це те, що поряд з мишкою знаходиться в безпосередньому контакті з користувачем, відповідно багато в чому визначає комфортно або не дуже ви почуватиметеся при роботі з комп'ютером.

Хтось скаже, що клавіатура – пережиток, і зараз мишка необхідна набагато частіше, ніж клавіатура. Це і справді, і ні. З одного боку, ми живемо у вік тотального засилля Windows, але навіть ця операційна система, з її графічним інтерфейсом, не може повністю обійтися без клавіатури. Адже ще не вигадали іншого пристрою введення тексту. Звичайно, робляться множинні спроби у розробці систем розпізнавання мови, але вони не те щоб далекі від досконалості, вони просто жахливо від нього далекі. Також робляться спроби розпізнавання почерку, але ці системи також недосконалі. А якщо ви працюєте в терміналі, будь-якій програмі ДОС або просто спілкуєтеся в чаті, то без клавіатури точно не обійтися.

Всесвітній день комп'ютерної клавіатури займає в календарі два дні. Це 11 і 12 квітня кожного року. Такий цікавий факт пов'язаний з тим, що саме ці дні квітня є 101 та 102 днями року. Саме ці дві дати обрані світовою спільнотою ІТ, бо стандартна комп'ютерна клавіатура налічує 101 або 102 клавіші (але деякі клавіатури налічують і 104 клавіші).

Буквально за останні тридцять років комп'ютерна клавіатура зробила різкий скачок у своєму розвитку. На сьогодні існують сотні різних модифікацій клавіатур, що різняться за призначенням, функціональністю, ергономікою, дизайном та розкладками символів.

Сьогодні можна зустріти величезну різноманітність клавіатур.

Клавіатури бувають мембранними, напівмеханічними, механічними та герконовими.

Виділяються клавіатури для персональних комп'ютерів, для ноут- та нетбуків, для планшетів та смартфонів. Також існують ергономічні клавіатури для швидкого набору, орієнтовані на різні професії: програміст, секретар, журналіст, письменник, копірайтер, набирач тексту. Такі клавіатури покликані оптимізувати роботу та зберегти цілими суглоби рук користувача, знизити навантаження на них. В таких клавіатурах може бути змінена розкладка, а можуть бути передбачені «порожні» клавіші, які розмітить сам користувач, з урахуванням своїх потреб. Часто змінена сама класична форма клавіатури, створені певні нахили в цілях кращої ергономічності і так далі. Конкретно для дизайнерських професій, наприклад, існують особливі наклейки на клавіатуру. Варто відзначити спеціальні клавіатури для людей з обмеженими можливостями. Наприклад, клавіатура – «рукавичка» для глухих і сліпих, умовні ділянки якої відповідають за певні літери алфавіту та символи. Зовні цей пристрій мало нагадує клавіатуру. Цікава також клавіатура зі збільшеним розміром клавіш, яка адаптована для людей з сильним тремором пальців. Цікаві та в певних ситуаціях корисні клавіатури оригінального пристрою та дизайну. Наприклад, клавіатура, яка закріплюється на зап'ясті. Або проекційна клавіатура, що являє собою оптичну проекцію на поверхню столу, наприклад. Або клавіатура з дисплеєм на місці кожної кнопки – картинка змінюється залежно від запущеної на комп'ютері програми. Позиціонуються також у продажу клавіатури для геймерів та фанатів популярних ігор. Клавіатури з підсвічуванням роблять користування ними зручнішим. Яскраві клавіатури з веселими малюнками для дітей покликані робити спілкування дитини з комп'ютером ненав'язливим. Для безшумної роботи розроблена японська сенсорна клавіатура для комп'ютера No-Key-Keyboard. Клавіатури, що миються, та клавіатури з ультрафіолетовим опроміненням збережуть користувача від інфекцій. Створена навіть рожева «клавіатура для блондинок» зі спрощеними, але зате веселими підписами клавіш.

Література:

1. Баженов В. А. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник / В. А. Баженов, П. С. Венгерський, В. С. Гарвона / Наук. ред. Г. А. Шинкаренко, О. В. Шишов. – К.: Каравела, 2016. – 592 с.

2. Бережна О. Б. Інформатика та комп'ютерна техніка. 1 частина: Навч. посіб. / О. Б. Бережна. – Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 164 с.
3. Володіна І. Л. Основи інформатики / І. Л. Володіна, В. В. Володін. – К.: Видавничий центр «Гімназія», 2012. – 290 с.

УДК 930.85

TOURIST ATTRACTIONS OF EGYPT

*Mohamed Mohamed Yessam (Egypt), BSTU;
scientific supervisor – PhD Shevtsova R.G., BSTU
e-mail: rki.bstu@gmail.com*

The best tourist places in Cairo Egypt. Cairo covers many tourist areas in Cairo, which annually attract many tourists from different parts of the world to it. See some amazing places in Cairo.

Cairo hotels

The Egyptian capital Cairo includes many of the most important apartments and hotels, which vary according to its majesty, level of Service and even prices and because the task of choosing the right hotel for the tourist is rather difficult, we have collected the best hotels in Cairo, especially near the best tourist places based on the experiences of Arab tourists and their assessments.

The Pharaonic village is one of the best tourist places in Cairo, it is an ideal place to learn about the Egyptian history and civilization of the Pharaohs and discover the lifestyles that prevailed in those times.

Khan al-Khalili

One of the most important tourist areas in Cairo ISL the market includes exhibits of handicrafts such as copper, wood and other antiques and souvenirs that appeal to tourists to acquire as a souvenir of their visit to the city. Tourism in Cairo Egypt Khan al Khalili is one of the most important shopping places in Cairo Abdeen Palace.

The Abdin Palace is one of the most famous and best tourist places in Cairo, it is undoubtedly a masterpiece of historic architecture built during the reign of the dynasty of Muhammad Ali Pasha of Egypt, where it was at that time the seat of government from 1872 until 1952. This palace witnessed important events from the Queen's era until the July Revolution of 1952, which was the beginning of the emergence of modern Cairo. The palace has been transformed into a museum visited by thousands of tourists when touring Cairo.

Pyramids of Giza Cairo

The pyramids of Giza are located on the Giza plateau in Giza governorate and are one of the most important tourist places in Cairo on the West Bank of the Nile River.

They include three pyramids of Cheops, Khafre, and Menkaure which were built about 25 century BC and are royal tombs each bearing the name of the king who built it and in which he was buried.

The pyramids are characterized as one of the most important wonders of the seven world and one of the largest gas ancient and modern history and the most important tourist places in Cairo.

Fish garden

Fish Park Aqrrrrr is located in the Zamalek area in the city of Cairo, and is considered one of the best parks in Cairo established in the era of the Khedive.

The park consists of 49 ponds of diverse and rare fish, and the park is characterized by that if you look at the roof of one of the corridors you will find it as one of the other cavities created by the waves, which designs play melodies when the air passes by and is considered one of the best tourist places in Cairo. Fish park is one of the most important tourist attractions in Cairo.

Al-Azhar Park

Al-Azhar Park is one of the largest parks in Greater Cairo and one of the largest and most beautiful amusement parks in Cairo. Located on an area of 80 acres, AlAzhar Park is called a paradise in the heart of the Egyptian capital because it is located in the heart of the old and historic city of Cairo and the park enjoys wonderful views, overlooking the city of Cairo from all sides, Al-Azhar Park is one of the most important tourist places in Cairo, away from other archaeological areas.

Al-Azhar Park is one of the most important Cairo amusement parks and the best tourist places in Cairo.

Giza Zoo

Giza Zoo was founded in Cairo in 1891 to be the largest zoo in Egypt and the Middle East, the first of its kind in Africa and is considered one of the best tourist places in Cairo.

The park includes many species of animals, including wild and amphibian such as Tigers, crocodiles, birds, elephants and others, as it is one of the most beautiful tourist places in Cairo. Giza Zoo is considered one of the most beautiful gardens of Cairo.

Egypt is a fantastic country, very interesting and unique. It have a completely different history and traditions. It is worth coming here not only on vacation, but also on excursions.

References:

1. Главные достопримечательности Египта: список, фото и описание [Эл. ресурс] Режим доступа: <https://gidnenuzen.ru/dostoprimechatelnosti-egipta-kratko-doklad/>

**САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА –
НЕОБХІДНА ЧАСТИНА НАВЧАННЯ**

Морозова Л.Ю., доцент (Україна), ХНУРЕ;

Ель Мустакім Юнес (Марокко), Республіка Франція, Університет Лімож

e-mail: mustakim.el@nure.ua

This work analyzes the motivating factors that help a foreign student to actively engage in independent work – an obligatory part of the educational process.

Самостійна робота іноземних студентів має важливе значення у процесі навчання. А викладач може навчити студента працювати самостійно, самоосвіти, застосовувати отримані знання у майбутній професії [1].

Для того, щоб студент активно включився в самостійну роботу, йому необхідна вага мотивація. Найвагомим мотивуючим чинником є підготовка до подальшої професійної діяльності, усвідомлення своєї необхідності в навколишньому світі. Для активізації самостійної роботи існують різні мотиваційні чинники. Означимо ті, які становлять для студента особливий інтерес.

Студент повинен розуміти, що він виконує корисну та необхідну роботу, результати якої будуть використані або в навчальному процесі, в лабораторному практикумі, або в подальшій науковій діяльності. В цьому випадку збільшується зацікавленість студента в роботі, яку він виконує тим самим збільшується якість виконуємої роботи. Творчий підхід до виконання різних аспектів завдання (роботи) буде забезпечений, якщо студента буде залучено до участі в науково-дослідній роботі.

Наступний мотиваційний чинник – впровадження у навчальний процес інтерактивних методів навчання, що базуються на новітніх інформаційно-комп'ютерних технологіях [2].

Творча самостійна робота дозволить студенту брати участь у науково-практичних, науково-методичних студентських конференціях, у конкурсах науково-дослідних студентських розробок, олімпіадах та ін.

Розглянемо ще один важливий чинник – змагальний. Вироблення у студентів духу змагальності є важливим мотиваційним чинником удосконалення. Виробити дух змагання допоможе використання методів контролю (тести, контрольні роботи, рейтинг серед студентів групи, накопичувальні оцінки, конкурс студентських робіт та ін.). Заохочення та санкції також є мотивуючим чинником та сприяють підвищенню якості самостійної роботи, яку виконує студент. А саме викладач повинен

використовувати індивідуальний підхід до видачі завдань, які необхідно виконувати як в аудиторії, так і самотійно.

Особистість викладача, його манера спілкування з аудиторією, бажання студента бути схожим на викладача також є найсильнішим мотиваційним фактором для організації самотійної роботи. Викладач може бути прикладом не лише як професіонал своєї справи, а й як творча особистість. Він може допомогти студенту розкрити свій творчий потенціал та визначити перспективи свого внутрішнього зростання. Викладач має не тільки завоювати увагу, довіру аудиторії, а й стати прикладом для наслідування. Від того, наскільки це вдається зробити, залежить успіх у роботі зі студентською аудиторією [3].

На закінчення слід зазначити, що успіх самотійної роботи студента залежить не лише від конкретних шляхів та форм організації цього виду діяльності та виду рівня підготовки учнів. Набагато більше він залежить від творчого підходу викладача та бажання викладача сформувати свою творчу систему організації роботи зі студентською аудиторією.

Література:

1. Морозова Л.Ю., Лук'янова В.А. Підвищення конкурентоспроможності освіти – один з шляхів інтеграції України до Європейської спільноти. Вища технічна освіта: Проблеми та шляхи розвитку: Матер. VII міжнар. наук.-метод. конф. – Мінськ: БГУІР, 2014. С. 362.
2. Муравйова А.О., Кузнецова Ю.Н., Черв'якова Т.М. Організація модульного навчання, зоснованого на компетенціях: Посібник для викладачів. – М.: Альфа-М, 2005/– С. 96.
3. Педагогіка. Сластенін В.О., Ісаєв І.Ф., Шиянов Є.М. – М.: Видавничій центр "Академія", 2002. – С. 576.

УДК 159.923.2

THE MAIN PARTICULARITIES OF TEACHING ENGLISH IN THE PRIMARY SCHOOL EDUCATION

Gavharoy Isroiljon kizi, Andijan State Institute of Foreign languages;

Mirzarahimova Dilafruz Karimjon qizi, Andijan State Institute

of Foreign languages

e-mail: gavharoy7575@mail.ru

Annotation: This thesis is about the importance of teaching primary students, the role of teaching methods also different types of approaches, their advantages, disadvantages, how to mark and appreciate pupils for this age group.

Keywords: method, teaching, principles, approaches, advantages, disadvantages, education, types, stages, learners, students, teachers.

As she said that G. Tolibaeva, "An important goal of teaching English in elementary school is to create a basic vocabulary that consists of single words and short sentences. Therefore, they will learn its vocabulary in a different way than that of their first language. There are many different methods for teaching children English as a language. One of the best ways for any child to learn English is in a natural setting, but this is not always so easy. Games are a great option. There are tons of different methods used to start getting the English language into a child's education. Be sure to choose a method that your pupil will enjoy". Based on research, we identified key principles that teachers with English learner students in their classrooms should know. These principles are "big ideas" or concepts about second language acquisition and the academic challenges English learners face. Like other contents, science has content-specific meanings of words and ways of using language. When these are unfamiliar to students learning English, they can interfere with the learning of science.

Teachers should:

- Include hands-on, collaborative inquiry, which helps English learners clarify concepts and provides practice in using language in scientific ways
- Build English language and literacy development into science lessons for English learners

And John Brubacher said(1939): "Teaching is an arrangement and manipulation of a situation in which there are gaps and obstructions which an individual will seek to overcome and from which he will learn in the course of doing so."

B.O. Smith (1960): "Teaching is a system of actions intended to produce learning."

N.L. Gage (1963): "Teaching is a form of interpersonal influence aimed at changing the behaviour potential of another person."

Edmund Amidon (1967): "Teaching is an interactive process, primarily involving classroom talk which takes place between teacher and pupil and occurs during certain definable activities.

B.O. Smith (1963): "Teaching is a system of actions involving an agent, an end in view, and a situation including two sets of factors those over which the agent has no control (class size, size of classroom, physical characteristics of pupils, etc.) and those that he can modify (ways of asking questions about instruction and ways of structuring information or ideas gleaned)".

Clarke (1970): Teaching refers to "activities that are designed and performed to produce change in pupils' behaviour".

Thomas F. Green (1971): "Teaching is the task of teacher which is performed for the development of a child".

Yoakum and Simson: “Teaching is the means whereby the experienced members of the group guide the immature and infant members in their adjustment of life”.

Now, we can see kind of methods in teaching preschoolers. For instance Play is often talked about as if it were a relief from serious learning. But for children, play is serious learning. Play is really the work of childhood”. Fred Rogers.

As a teacher we know that Characteristics of young learners
A child’s brain aged 5 years is 95% of adults one. Not all mental process are well – developed
Imaginary thinking learn from examples Are not stable emotionally
Are active and very mobile Have short attention spans Are of different types of personality.
Also Ways of getting children involved in learning English songs rhymes games.

Additionally, make learning English enjoyable The benefits of games speed
Make learning English enjoyable Preparation and play communication
Context and word usage Pride in success.

In fact the criteria for choosing games to have an aim and purpose to be enjoyable and interesting to create a need for children to use English to allow children to be creative with language to involve all children.

Further there are many types of games All games can be divided into
Competitive cooperative Speaking games Grammar games Listening games
Writing games Action games.

Typically, teaching is setting up aims and purposes of games Tell the pupils clearly what to do
Make sure that all children are involved into a game
Control the process of a game Reinforce with pictures and sounds
Learn with music and rhythm
Learn with lots of movement learn by talking to each other.

In our education system we have 6 types of learning stages: from pre-school to doctors degree.

Firstly, pre school education is what it defines as the initial stage of organised instruction, designed primarily to introduce very young children to a school-type environment, that is, to provide a bridge between home and a school-based atmosphere.

Secondly, Primary education or elementary education is typically the first stage of formal education, coming after preschool/kindergarten and before secondary school. Primary education takes place in primary schools, elementary schools, or first schools and middle schools, depending on the location (etc.).

If I would be a teacher I prefer teaching primary school pupils. I enjoy teaching them as it is the age where children more curious than other age and they have a strong desire for learning. No matter how hard they try to participate the lessons and enjoy competitive games . As a teacher you will need to control their interests and orient them through their abilities. They want learning English fun by songs and stories. But always you shouldn't forget to appreciate and mark them, otherwise you reduce their enthusiasm for learning. Besides that, An

approach effective for one teacher may not necessarily be useful for another because every method uses different tools and techniques for achieving common educational goals. That's why many teachers try to extract some ideas from different approaches, mixing and incorporating them into one unique teaching approach depending on the students' and school's needs and other circumstances.

We recognize as the most conventional approach, the teacher-centered methodology is based on the idea that the teacher has the main responsibility in the learning environment. Teachers are in charge of the classroom and direct all activities. Typically, in this approach, students are seated at individual desks that face the teacher. While group work may take place, most classroom time is spent with the teacher explaining concepts and assigning individual work. In other words, students passively absorb the information while the teacher actively delivers it. As an advantage :

1. It highlights the importance of the teacher's role as facilitator. Although the teacher-centered approach has been criticized for encouraging passive learning, no one can deny that students need the assistance of a teacher to develop their skills.

2. Having been built on behavioral theory, this teaching method facilitates control over changes in student behavior through direct instruction. It might be helpful to use the core of this approach and modify it depending on the teacher's and students' needs, gradually shifting the focus from the former to the latter.

As a disadvantage :1. Critics cite lack of stimulation student motivation. Indeed, the teacher-centered method, used blindly, may not allow students enough freedom of mind and creativity.

3. It is poor at promoting analytical thinking and problem solving skills. Not having enough opportunities for students to make their own choices may result in lack of decision making skills and even inability to think critically. Moreover, its digital framework keeps students engaged throughout the whole course, letting them work independently and carefully monitoring their progress.

Advantages:

1. Lessons are adapted to each student's level. This allows teachers to provide targeted, differentiated instruction to small groups of students in a natural way. It helps the instructor to more closely evaluate what each student is capable of and construct strategic plans around the assessments.

2. It promotes students' social adaptation skills. Students who find it difficult to ask questions and participate in a large group setting may benefit from working in a small group setting, where they feel more at ease and less overwhelmed.

Disadvantages:

1. It takes more time and effort to prepare materials and organize workstations for each student group. Teachers need to think through each type

of activity that will be provided at workstations: they should be equally engaging and effective.

2. Students might feel pressure to always be involved, always contributing to lessons, and always taking some kind of role in group work. In student centered approach we consider shifting the focus from teacher to students, the rest of the approaches from this list are considered to be student-centered or constructivist. With the development of the educational sphere and society in general, the idea of a student-centered approach has become more popular, and there are good reasons for that. Student-centered classrooms include students in planning, implementation, and assessments. Involving the learners in these decisions places more responsibility and ownership on them rather than on the teacher. Also, teachers must become comfortable with changing their leadership style from directive to consultative. Meanwhile, students may work in small groups, access centers, and move about the classroom freely. Obviously, the student-centered approach can be difficult for teachers to master or perfect, and it doesn't always guarantee a 100% outcome. However, the results can be very positive if teachers still employ the approach partially, blending these techniques with other types of lessons.

In summary we want to end our work with one of the great advances that about teaching methods that basic motives behind advanced teaching is to motivate students to actively take part in the learning process. When the level of interaction with teachers and peers increases, students gain knowledge that is practical and also, retain more information effectively from a class.

References:

1. Andrew Wright Games for Language Learning – Cambridge University Press 2006 193 p.
2. Баттерворт Дж. Принципи психологічного розвитку / Пер. з англ. – М.:Кошто-Центр, 2000.
3. Lynne Cameron Teaching Languages to Young Learners - Cambridge University Press 2001. Naomi Simmons Family and Friends – Oxford University Press,2009
4. Басіна А.В, Буренко В.М.Dive into English – Підручник з англ.мови – К.Адеф – Україна, 2002 – 72с.
5. Карп'юк О.Д Англійська мова:підручник для 1 – го класу – Тернопіль,Астон 2012р – 104 с.

**АКАДЕМИК ЮРИЙ ОГАНЕСЯН И БЕСКОНЕЧНАЯ
ТАБЛИЦА МЕНДЕЛЕЕВА**

Шевцов А.В., БГТУ;

научный руководитель – преп. химии Анисимова О.Н., БГТУ

e-mail: rki.bstu@gmail.com

For the element with atomic number 118, collaborating teams of scientists from the Joint Institute for Nuclear Research in Dubna (Russia) and the Lawrence Livermore National Laboratory (USA), who participated in its production, proposed the name oganesson and the symbol Og, which were approved by IUPAC on November 28, 2016.

3 ноября 2021 г. было объявлено, что первая Международная премия ЮНЕСКО-России им. Д.И. Менделеева за достижения в области фундаментальных наук будет присуждена профессору Винченцо Бальзани (Италия) и академику, профессору Юрию Оганесяну (Российская Федерация). Это решение было принято на основании рекомендации авторитетного международного жюри под председательством лауреата Нобелевской премии по химии 2016 года профессора Жан-Пьера Соважа. Премия была вручена лауреатам в ходе церемонии, которая прошла в штаб-квартире ЮНЕСКО в Париже, 15 ноября, в рамках работы 41-й сессии Генеральной конференции.

Академик Юрий Оганесян, научный руководитель Лаборатории ядерных реакций им. Г.Н. Флерова в Объединенном институте ядерных исследований в Дубне, «Удостаивается Премии в знак признания его прорывных открытий, позволивших дополнить Периодическую таблицу химических элементов Д.И. Менделеева, а также за вклад в развитие фундаментальных наук в общемировом масштабе».

Деятельность профессора Оганесяна оказала принципиальное влияние на сферу синтеза и изучения новых химических элементов периодической системы. Он был ключевым участником ряда важных международных научных проектов, приведших в числе прочего к открытию сверхтяжелых химических элементов, в частности элемента с атомным номером 118.

Путь к синтезу 118-го элемента был несколько необычным. В 1957 году Флеров Георгий Николаевич инициирует создание лаборатории ядерных реакций (ЛЯР). Синтез тяжелых элементов осуществили в реакторах или при ядерных взрывах последовательного захвата нейтронов ядром.

Один нейтрон, потом второй, третий, четвертый, пятый... Стоит одной этой «бусинке» оборваться, то все обрывается. А почему бы 20

нейтронов сразу, одним махом туда в ядро не вогнать? Это была совсем новая идея Флеров Г.Н. так как он предложил облучать не нейтроном, а ионом неона, вбить все его протоны и нейтроны в ядро. Оганесяну Ю.Ц. принадлежат основополагающие работы по синтезу новых элементов на пучках тяжёлых ионов

Используя новые методы синтеза, были получены элементы с атомными номерами 113, 115, 117 и 118.

113 элемент – коллаборация института РИКЕН (Япония);

115 и 117 элементы – коллаборация Объединенного института ядерных исследований (Дубна, Россия), Ливерморской национальной лаборатории (США) и Окриджской национальной лабораторией (США).

Для элемента с атомным номером 118 сотрудничающие команды учёных из Объединённого института ядерных исследований в Дубне (Россия) и Ливерморской национальной лаборатории имени Лоуренса (США), участвовавших в его получении, предложили название оганесон и символ Og, которые были утверждены International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) 28 ноября 2016 года.

Профессор Юрий Оганесян стал четвёртым учёным после Э. Ферми, А. Эйнштейна и Г. Сиборга при жизни которого его именем был назван химический элемент.

Международная премия ЮНЕСКО-России им. Д.И. Менделеева за достижения в области фундаментальных наук учрежденная в 2019 году в рамках проведения Международного года Периодической таблицы химических элементов. Премия присуждается ежегодно двум соискателям в знак признания их выдающихся открытий или прорывных инновационных разработок, способствовавших или обладающих потенциалом способствовать социально-экономическим преобразованиям и развитию человеческого общества, а также за активные усилия в деле популяризации фундаментальных наук. Каждому из лауреатов вручается денежное вознаграждение в размере 250 000 долл. США, а также золотая медаль и специальный диплом.

Список использованных источников:

1. Yu. Oganessian et al., Synthesis of the isotopes of elements 118 and 116 in the ^{249}Cf and $^{245}\text{Cm} + ^{48}\text{Ca}$ fusion reactions. *Physical Review C*, v.74, p. 044602, (2006).

ВИКОРИСТАННЯ КОНСТРУКТОРА LEGO ДЛЯ НАВЧАННЯ ХІМІЇ

*Козуб П.А., к.т.н., доцент (Україна), ХНУРЕ;
Махмуд Хашим Мохаммед Али (Судан), ХНУРЕ
e-mail: pkozub@pkozub.com*

Метою державної Національної програми «Освіта» («Україна ХХІ ст.») є виведення освіти в Україні на рівень розвинутих країн світу, що можливо лише за умов відходу від авторитарної педагогіки і впровадження сучасних педагогічних технологій. Саме цим зумовлена зараз увага педагогів, методистів до інновацій.

Такий предмет як хімія, вважається складним для викладання. Але знайомитись з цим предметом можна за допомогою цікавого виду подання інформації – використовуючи різні ігрові методи, такі як наприклад конструктори. Так одним із можливих варіантів є конструктор Lego.

В наш час він користується великим попитом та є майже у кожної дитини. Оскільки видів такого конструктора дуже багато, можна застосовувати його при вивченні багатьох предметів, створюючи різноманітні системи та моделі.

Всесвітньовідома платформа Lego Foundation уже багато років поспіль успішно використовує набори Lego, починаючи із дошкільної освіти і до середньої школи включно. Тобто діти з трьох до шістнадцяти років навчаються граючись. Таким чином, закладається основа думати, планувати, аналізувати, передбачати.

У другому півріччі 2017 року Міністерство освіти та науки України підписали меморандум, що з початком Нової Української Школи Lego-кабінети будуть однією із основних складових освітнього процесу.

Навчаючись за такою методикою ще з дитячого садочку, діти в подальшому більше цікавляться конструюванням, математикою, фізикою, технологіями взагалі. Процес навчання докорінно змінюється і стає цікавим, мотивує до подальшого пізнання і власних досліджень. Недаремно в країнах Європи, де реформи освіти пройшли раніше за нашу країну, таким методикам надається багато уваги.

Вже існує декілька систем навчання з дисциплін за допомогою Lego:

1) **Розвиток математичних здібностей.** За допомогою всього кількох цеглинок вчать першокласників рахувати, поділяти ціле на частини і навіть розуміти дроби, послідовно розділяючи конструктор.(рис.1.2.1)

2) **Розвиток мовлення.** Можна не просто змоделювати героя чи об'єкт, а ще й вигадати історію про нього, а потім презентувати її перед класом. До того ж, конструювання переводить персонаж із межі вигадки у реальність, що дає дитині можливість уявити його як живого.

3) **Розвиток соціально-емоційної сфери.** Для плідної роботи на уроці дітям необхідно співпрацювати один з одним. Діти вчаться спілкуватися, допомогати товаришам, бути взаємоввічливими, терплячими по відношенню до думки інших.

На даний час наборів створених спеціально для вивчення хімії не існує, але на платформі Lego можна створити систему, яка використовує деталі Lego для представлення атомів, що утворюють молекули та йони. Тоді будь який процес буде складатися з моделювання за допомогою деталей та запису формул.

Таким чином, оскільки використання конструктора Lego давно затверджено у школах світу, тому розробки подібних систем з різних предметів є потенціально важливим.

Полегшення освітнього процесу зацікавлює дітей у навчанні, а використання їх іграшок дає можливість застосувати інноваційні технології під час уроків.

Збільшення зацікавленості до точних та природничих предметів в школі, зробить майбутнє покоління більш сприятливим до вивчення природознавчих наук.

Для використання такої форми навчання не потрібно нового обладнання та різних підручників, оскільки набори Lego-конструктора є універсальними та широкоживаними, а розроблені системи у вільному доступі в інтернеті.

У майбутньому ця робота може бути використана для створення спеціальних наборів Lego-конструктора для вивчення хімії.

Література:

1. Дудко Л. А. Роль інноваційних педагогічних технологій у становленні конкурентоспроможних спеціалістів / Л. А. Дудко // Мультиверсум : філософський альманах. – К.: Центр культури. – 2004. – № 39. – С. 1–4
2. Куузик Н.А. Применение конструктора-Lego на уроках в начальной школе : навч. посіб. / Н.А. Куузник, Т.В. Морозова, М.М. Супраткина; Санкт-Петербург, 2012.
3. Кацинська Л.Л. Виховний процес у сучасній школі.- Рівне,1999.
4. Попель П.П. , Криля Л. Хімія: підручник для 8 класу загально освітніх закладів/. –2-ге вид. – К: Ранок, 2016.

THE ADVANTAGES OF PAIR AND GROUP WORK IN TEACHING ENGLISH

Mamirova Malika, student of Andizhan state institute of foreign languages;

Toshboyeva Barno, PhD of Andizhan state institute of foreign languages

e-mail: btoshboeva@mail.ru

Abstract. This article deals with the problem of using group and pair work. Nowadays the ways of organizing the class while teaching speaking is one of the disputable questions. The teacher's role and responsibility depending on what is going to be practiced were discussed in this article.

Key words: Pair work, group work, communicative activities, facilitator, to manage, classroom activities, role, activities, promote, communication.

Communicative activities are dealt with in a large number of methodology books and their classification is distinguished according to each author's point of view. However, all of them mention the same or similar communicative tasks but in different extent.

Every speaking lesson should be based on communicative activities which fulfill two important language learning needs. They encourage the learners to acquire language knowledge and prepare them for real-life language use. Achieving the outcome requires the participants to interact, which means not only speak with a person but also listen to what he or she is saying and react to it.

The process of teaching a foreign language is a complex one: as with many other subjects, it has necessarily to be broken down into components for purposes of study. There are three such components: (1) presenting and explaining new material; (2) providing practice; and (3) testing.

In the classroom, it is the teacher's job to promote these three learning processes by the use of appropriate teaching acts. Thus, he or she: presents and explains new material in order to make it clear, comprehensible and available for learning; gives practice to consolidate knowledge; and tests, in order to check what has been mastered and what still needs to be learned or reviewed. These acts may not occur in this order, and may sometimes be combined within one activity; nevertheless good teachers are usually aware which is their main objective at any point in a lesson.

Pair work and group work present ways of organizing the class while teaching speaking. The teacher's responsibility is to choose a suitable communicative activity depending on what is going to be practiced – either fluency or accuracy – and organize the students into pairs or groups. In some activities such as role plays and guessing games, pair work is essential. On the other hand, discussions and debates require group work and enable the students

to express their opinions on a given topic within the group. After that, the spokesman of each group notifies the rest of the class about the conclusion they have reached. This may lead to a following discussion among groups and if the topic is amusing, the speaking lesson seems to be enjoyable for both students and the teacher, too.

There are many reasons for pair and group work to be used in the lessons. First of all, they provide the students with a lot more practice than working as a whole class. Students also feel more comfortable to speak to one or two people rather than the whole class and the teacher. Moreover, speaking to just a few people is closer to real-life situations.

Pair and group work allows each student to work at the pace of his or her small group or pair. The teacher is no more considered the only source of information but the students learn from each other. This creates opportunities for learners' knowledge to be shared. In order to be successful, learners need to become accustomed to using English without the teacher's permanent support. Therefore, working in pairs or groups helps them to build up their independence and confidence for further conversations.

Motivation of participants has been noted to be one of the most serious problems in group work. Some group members may be reluctant participants in assessment tasks and be uncommitted to the aims of the group. Motivational issues can arise as a result. Examples of motivational issues associated with group work are social loafing and "free riding". These issues have received considerable attention in the literature. Free-riding has also prompted what is called an "inequity based motivation loss where capable students reduce their input into a project when they experience free-riding. The relationship between the ethnic mix of students in a group and grades has also been the subject of discussion as a problem with group work tasks. An additional problem in the literature is the social dilemma of maximizing advantages to a group while being principally concerned with maximizing the advantages to oneself as an individual. These issues will be discussed in the sections that follow. In "Recommendations for implementing group work" a number of recommendations to deal with these problems are provided.

The advantages of pair and group work can be noticeable not only from the learner's but also the teacher's point of view. It provides the teacher with more time to work with weaker students and encourage them, by participating in a role play or discussion, to communicate. Teachers can also benefit from a great availability of different communicative activities being offered in bookshops and on the internet nowadays. The variety of materials for pair or group work speaking practice is praised by most of them and their use has proved to be very efficient for speaking skill improvement.

However efficient and useful pair and group work is, it may sometimes cause little problems while practicing speaking. According to Doff the noise belongs to these obstacles the teachers have to overcome during lessons. Usually

the students themselves are not disturbed by the noise; it is more noticeable to the teacher observing pairs or groups. However, the noise created by pair and group work demonstrates learners' engagement in a speaking task and gives the teacher visual evidence of students' involvement. Considering this, the success in working in pairs or groups depends mainly on the students' and the teacher's approach.

Another fact Doff mentions is the difficulty to control the whole class during a communicative activity. To stop activity getting out of control, it is important to give the students clear instructions, define the speaking task clearly and set up a routine, so that students accept the idea of working in pairs or groups and know exactly what to do.

The teacher is a facilitator of students' learning and as such he has many roles to fulfill. Freeman describes him as *a manager* of classroom activities. In this role, one of his major EFL responsibilities is to set up activities that promote communication. During the communicative activities he acts as *a consultant* answering students' questions, offers advice and provides necessary language items.

One of the most important roles is to make sure that students know what they are supposed to practice and check if they do it effectively. These roles are called a conductor and a monitor. Although there is a great number of various activities which may be used in speaking lessons, their use would be confusing and pointless if they would not be logically organized. Being a good organizer should be an ability possessed by every skillful teacher.

Evaluating a group is a difficult task and the instructor should have a clear idea of how he/she wants to evaluate the group work. First, the instructor should decide what is being evaluated: the final product, the process, or both. Next, it is necessary to decide who assigns the grade: the students, the instructor, or both. Some faculty members assign each member of a group the same grade, which may promote unhappiness if some members devote more time and effort to the group and get the same grade. Some instructors assign each group member an individual grade, which may or may not foster competition within the group and may undermine the group solidarity. If the group is graded as a whole, it is suggested that the project or presentation should not count for more than a small percentage of the student's final grade. If the aspect of process is going to be evaluated, it is important to give the students an opportunity to assess the effectiveness of their group. At the end of the process, they should be able to list their contributions, their group member's contributions, and the process as a whole. They should be able to identify the aspects that worked and the aspects that did not work. The student's group assessment allows the instructor to evaluate the group process and apply the most effective methods to future group projects.

In the aspect of assessment, it is vital that the students know and understand how they will be evaluated. One method used to convey this

information is with a structured grading rubric. A rubric is a scoring tool which lists the criteria by which a paper or presentation will be graded. The rubric lists, not only the criteria by which the work is judged, but also the student's mastery of the material (Finson & Ormsbee, 1998). Stevens and Levi (2005) advocate the use of rubrics because they: convey expectations to the students, help students focus their efforts, improve student achievement, reduce grading time for the instructor and improve the effectiveness of feedback. If the instructor is interested in assessing the group process and final product, two separate rubrics need to be created. For the process, the evaluation criteria should represent the learning objectives for class and for the group. Process evaluation might include: attendance and participation in meetings, time management skills, active listening, evidence of cooperative behavior, and professionalism and engagement with the task. For evaluating the effectiveness of the product, a more concrete grading rubric might be necessary. The criteria can be outlined based on content, structure, organization, accuracy, thoroughness, and general mechanics. Rubrics can be helpful for both students and instructors; they outline expectations and allow instructors to assign grades on a more objective basis. Rubrics provide detailed breakdowns of points that are awarded for each criterion and how those points are awarded.

References:

1. Thornbury Scott. How to Teach Speaking. Essex: Pearson Education Limited 2005, 80-84 p., ISBN:0-582-85359-1
2. Littlewood William. Communicative Language Teaching Cambridge: Cambridge University Press 1994, pp.22-26., ISBN:0-521-28154-7

УДК 613.2

ПЕРЕЕДАНИЕ: ИЗБЫТОК ПИЩИ КАК АКТУАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА ОБЩЕСТВЕННОГО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

*Менендес Мендоза Йостин Рауль (Эквадор), БГТУ;
научный руководитель – к.пед.н., доцент Савочкина И.В., БГТУ
e-mail: yostin090126@gmail.com*

Nutrition has always been one of the most important functions of all kinds of life, although nowadays, the facilities to find and secure food has bring malnutrition's problems with it, more likely to diseases caused by overeating. In the present article we expose the most common diseases of the present days, hypothesis of the causes and recommendations for a possible resolute of this problem.

Эволюция различных типов живых существ, в том числе и человека, от одноклеточных организмов к сложным многоклеточным организмам в свое время была обусловлена выполнением пищей своих основных функций. От внедрения жгутиков в микроорганизмы до возникновения различных характеристик, которые развивались у животных Галапагосских островов в зависимости от требований к получению питательных веществ в конкретной местности, описанных Чарльзом Дарвином в его трактате «Происхождение видов» в 1850 году, эволюция не сделала ничего, кроме как снабдила живые существа инструментами или способностями, облегчающими эту функцию.

Человечество достигло небывалых высот в области питания, в отличие от прошлых столетий, с развитием пищевых наук и производств, путем разработки физико-химических методов гигиены и консервирования пищевых продуктов. Сегодня в любой точке мира источники пищи можно найти с легкостью. В основном это источники с высоким содержанием углеводов и жиров. Вследствие этого возникают метаболические и алиментарные патологии, которые ежегодно увеличивают заболеваемость и смертность во всем мире, и это, в сочетании с хроническими осложнениями, которые они влекут за собой, подчеркивает важность данной проблемы.

Еще более 2000 лет назад Гиппократ признал важность пищи в медицине своей знаменитой фразой: «Пусть ваше лекарство будет вашей едой, а ваша еда вашим лекарством». И, несмотря на достижения науки, это предположение лишь укрепилось, когда были найдены письма XVI века, документально подтверждающие прямую связь между хорошим питанием и ростом, развитием и даже профилактикой и лечением болезней.

Есть несколько заболеваний, на которые напрямую влияет качество питания людей, например, широко изученный сахарный диабет и высокое кровяное давление, к которым можно добавить атеросклероз, ишемическую болезнь, цереброваскулярную болезнь, остеопороз, некоторые виды рака и заболевания печени и почек. Все они, кроме своего отношения к пище, находят дополнение в характерном для нового времени малоподвижном образе жизни. Весьма распространенный образ жизни, который вынуждает население в целом работать не менее 8-12 часов, при этом люди находятся в небольших рабочих кабинках, ограничивающих движение и не требующих физических усилий, но очень изматывающих умственно и психологически, что затрудняет упражнения после рабочего дня и создает плохие условия для приготовления пищи в полдень из-за короткого времени, отведенного на это занятие.

Наконец, ниже приведены ежедневные рекомендации по питанию, предложенные в Руководстве по здоровому питанию для первичной медико-санитарной помощи Испанского общественного питания (SENC):

- Разделите прием пищи на 3-5 раз в день.
- Занимайтесь физической активностью не менее 60 минут в день.
- Употребляйте 1-2 литра воды в день.
- Употребляйте каши по 4-6 порций в день.
- Ешьте 3-4 порции фруктов в день и по 2-3 порции овощей и зелени.
- Употребляйте молочные продукты по 2-3 порции в день.
- Употребляйте 3 порции нежирного мяса в неделю, отдавая предпочтение белому мясу.
 - Потребляйте яйца от 3-5 порций в неделю, а также 2-4 порции бобовых.
 - Потребляйте орехи от 3 до 7 порций в неделю.
 - Не превышайте 10% суточного потребления энергии в виде свободных сахаров.
 - Умеренное потребление жиров, предпочтительно нерафинированных растительных жиров.

Литература:

1. Чарльз Д. Происхождение видов путем естественного отбора. 1850.
2. Всемирная организация здравоохранения. Диабет, Всемирный день здоровья 2016 г.: победить диабет. ВОЗ, 2016 г. Доступно по адресу <http://www.who.int/diabetes/es/>, по состоянию на 23 февраля 2022 г.
3. Аранта Дж. и соавт. Руководство по здоровому питанию для первичной медико-санитарной помощи и групп граждан. SENC 2021.

УДК 51(09)

MATHEMATICS IN ANCIENT EGYPT AND THE RHIND PAPYRUS

Muradova V.Kh., PhD, Senior lecture (Ukraine), NURE;

Kemal Atahan Beklevic (Turkish), NURE

e-mail: d_ns@nure.ua

The article is devoted to the state and development of mathematics in Ancient Egypt. The oldest ancient Egyptian mathematical texts by the beginning of the 2nd millennium BC e. Mathematics was then used in astronomy, navigation, land surveying, in the construction of buildings, dams, canals and fortifications. Cash settlements, like money itself, were not in Egypt. Egypt was written on papyrus, which retains poorly, and therefore our knowledge of the mathematics of Egypt is less than that of the mathematics of Babylon or Greece. It was probably better developed than can be imagined based on the documents that have come down to us – it is known that Greek mathematicians learned from the Egyptians.

The first people used mathematics very simply and intuitively. The first humans realized that if they carved a solid object in a triangle shape, it could be used to kill other living things. Cutting and piercing tools are made sharp so that with less pressure it will be easier to cut things, $\text{Pressure} = \text{Force}/\text{Area}$. These and such examples revealed a truth, geometry and mind capacity determined who survived in the wild. Carnivores had sharp teeth, herbivores had fast legs or horns and perfect camouflages, but humans had nothing like those talent or skin, they have to trust self mind capacities. Our first argument about the mathematics and geometry come from Herodotus and papyrus papers.

There are 2 idea about how born math in Egypt the first. The first one and know to everybody “Nile river flood”, the Nile is about 6,650 km long, basin size 3,400,000 km², width maximum 2.8 km, depth average 8 – 11 m and those numbers are very useful for settle near the river but the annual flooding of the Nile river is most problem for folk. The annual flooding of the Nile River erased boundraies between different plots of land on the river front. This required the Egyptians to apply geometry to measure the land on the flood plain to determine who owned which land. This river front property was used for agriculture and people were taxed based on their area of the land they farmed. So it was vital to accurately perform this surveying. That’s why the government must find old borders and give them back to their owners. The mathematicians appointed by the king every year re-invented the old boundaries, and this was, according to the Herodotus, where mathematics first evolved.

The second argument comes from Aristotle. He supports an idea he came up with. Emergence of mathematics and geometry for Aristotle was not related to the floods of the river, according to him math and geometry were born out of the boredom of clergy and priests. Most accepted among these arguments is the Herodotus idea. Today many scholars thinking like him. Another source of ours is papyrus papers, Egyptian mathematicians wrote many mathematical operations on these papers on mathematics and geometry, and mathematicians used papyrus paper when calculating the Nile. These papyrus are the first math and geometry books in the world, and we can understand what mathematicians knew at the 2000 B.C century. As far as we know one of the most importand first mathematicians was Ahmes. He wrote the Rhind mathematical papyrus, a work of ancient Egyptian mathematics that dates to approximately 1550 BC, he is earliest contributor to mathematics whose name is known. Rhind mathematical papyrus consist of:

Book 1 about arithmetic and algebra, first part of the rhind papyrus consists of reference tables and a collection of 21 arithmetic and 20 algebraic problems. the first part of the book is taken up by the $2/n$ table. The fractions $2/n$ for odd n ranging from 3 to 101 are expressed as sums of unit fraction.

Book 2 about geometry, being problems 41-59, 59B and 60, consists of geometry problems. *find the volume of a cylindrical granary of diameter 9 and

height. Take away $\frac{1}{2}$ of 9, the remainder is 8. Multiply 8 times 8; it makes 64. Multiply 64 times 10; it makes 640 cubed cubits. add $\frac{1}{2}$ of it to it; it makes 960, its contents in khar. Take $\frac{1}{20}$ of 960, namely 48. 4800 hekal of grain will go into it. As explained in the introduction (pages 35-36), the Ahmes, in order to obtain the volume of the cylinder, subtracts from the diameter its y , squares the remainder, and multiplies by the altitude. In this way he finds that 640 is the contents of the granary in cubed cubits. This and such examples show us that, regardless of ancient Egypt and Greek nations, people at that time knew more than we think now.

Book 3 about the miscellany; the third part of the papyrus consists of the remainder of the 91 problems, being 61, 61B, 62-82, 82B, 83-84, and “numbers” 85-87, which are items that are not mathematical in nature. This final section contains more complicated tables of data (which frequently involve horus eye fractions), several pefsu problems which are elementary algebraic problems concerning food preparation.

As far as we know, the Rhind papyrus is the first mathematical and geometric book in the world. British museum preserves this ancient work today. Egyptians made a great contribution to the development of mathematics at a basic level. British mathematician Marcus du Sautoy says “the most important concepts of mathematics, place and quantity, are physically embedded in our brains.” Even animals have a sense of number and distance, we know. They don’t learn this; they “know” by birth. The Egyptians, who started to measure time, also recorded the changes experienced at certain time intervals. For example, they knew the phases of the Moon and the time elapsed between two phases. Ancient Egypt could undoubtedly make mathematics understandable to us, and that people helped us better understand the origin of mathematics. Mathematics in ancient Greece comes with “learn”, and for us we cannot slow down or stop learning any subject, as the ancient Greeks said, we should never stop learning.

References:

1. <http://www.math.stonybrook.edu>
2. <https://www.jstor.org>
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Rhind_Mathematical_Papyrusbooks

РИСКИ ВЫСОКОУГЛЕВОДНОГО РАЦИОНА ПИТАНИЯ: ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ РЕШЕНИЯ

Салазар Чиликинга Джессика Талия (Эквадор), БГТУ;

Эстрелла Вероника Джулиана (Эквадор), БГТУ;

научный руководитель – к.пед. наук, доцент Савочкина И.В., БГТУ

e-mail: jthalia1996@outlook.es

Food has been an important selective force in human evolution. In this article, a study will be carried out on the problems of balanced nutrition of modern man. Mention the risk factors focused on lifestyle or conditions that favor the appearance of these problems and their consequences on human health.

Забота о здоровом питании была постоянной на протяжении всей истории человечества. Люди всегда знали, что правильное питание имеет важное значение для их жизни, так как оно напрямую влияет на поддержание и восстановление здоровья. Все это напрямую связано с покупкой и выбором продуктов питания, которые делают люди.

Практически все население знает о важности правильного питания и преимуществах, которые оно дает, однако сегодня человечеству не удалось выработать эти привычки питания и соответствующий образ жизни. Вот основные проблемы, которые мы здесь обнаруживаем:

- чрезмерное потребление простых углеводов и продуктов с низким содержанием клетчатки, что значительно снижает питательную ценность рациона. Адекватная диета в сочетании с хорошим образом жизни прямо пропорциональна замедлению старения и улучшению качества жизни;
- сердечно-сосудистые заболевания (ССЗ) являются ведущей причиной смерти в развитых странах. Ожирение, уже ставшее серьезной проблемой для общественного здравоохранения, продолжает расти, а также имеет другие серьезные последствия для здоровья.

Режим питания человека должен быть сбалансированным, гарантирующим достаточное энергетическое обеспечение, с разнообразными продуктами, которые обеспечивают богатство питательных веществ, которые всегда адаптированы к различным потребностям каждого человека. Ожирение связано с появлением диабета, гипертонии, сердечно-сосудистых заболеваний, дислипидемии и некоторых видов рака.

Систематическое употребление злаков, в основном овсянки и клетчатки, может способствовать снижению уровня холестерина, поскольку они содержат бета-глюканы, растворимую клетчатку, которая борется с холестерином, также важны липопротеины и антиоксиданты.

Возникновение во всем мире эпидемий ожирения, сахарного диабета, повышенного артериального давления и дислипидемии среди других хронических заболеваний, связанных с питанием, заставляет задаться вопросом: каковы причины, лежащие в основе этого явления?

Учитывая его хронологию, величину и протяженность, причины должны быть связаны с глубокими изменениями окружающей среды, за которыми следуют изменения в поведении человека, особенно в питании.

Последнее изменение в рационе человека произошло недавно. Это результат промышленной революции, приведший к противоречию между современной диетой и генетической структурой, которая привела к адаптации к палеолитической диете. Этот процесс известен как эволюционное несоответствие диеты.

В последние десятилетия широкая доступность дешевых источников энергии и малоподвижный образ жизни, типичный для городских обществ, выявили эту склонность к ожирению у большинства населения во всем мире.

Учитывая, что генетическая модификация кажется недостижимой, альтернативой изменению нынешней эпидемиологической панорамы будет определенный возврат к палеолитическому образу жизни, то есть возобновление широкого потребления фруктов и овощей, резкое сокращение потребления жиров и увеличение времени физической активности, которые подразумевают эффективное расходование энергии.

Литература:

1. Стрим, Питер. Пища в эволюции человека. URL: <https://www.uv.mx/personal/rusanchez/files/2013/06/la-alim-en-la-evolucion-del-hombre.pdf>.
2. Питер Стрим. Пища в эволюции человека: ее связь с риском хронических дегенеративных заболеваний. URL: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1665-11462008000600004.
3. Ирэн Кантеро. Еда и современный человек. URL: <https://zonahospitalaria.com/alimentacion-en-el-hombre-actual/>.
4. Луи Альварес. Образ жизни и еда. URL: https://www.ugr.es/~pwlac/G25_27Luis_Alvarez-Amaia_Alvarez.html.
5. Хуан Янес. Продовольственная проблема. URL: http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1405-22532017000100066.

**INTERPRETATION OF ANTHROPONYMS IN THE WORK
"THE RULES OF TIMUR" BY AMIR TEMUR**

Gavharoy Isroiljon kizi, Andijan State Institute of Foreign languages;

Mukhtorova Zilola, Andijan State Institute of Foreign languages

e-mail: gavharoy7575@mail.ru

Annotation: In this article, anthroponomy are studied on the basis of ethnolinguistic factors, and general information about anthroponomy is given. On the example of the work "Tuzuklari Temur" the characteristics of famous horses are revealed. The anthroponomical factors used in the work are mainly classified according to their meaning and structure.

Keywords: Anthroponomy, Ideonyms, Polytonyms, Ergonyms, Phaleronyms, Dignitonoms, Chrematonyms, Chrononyms.

The well-known onomologist A.V. Superanskaya, while explaining the nouns representing real and unreal (imaginary) surrounding objects under the concept of onomastic scope (onomastic complex), cited 19 types of nouns that are part of this complex. Azerbaijani linguist A.M. Gurbanov in the book "Muasiz Azerbaijani Zdebi language" considers that "onomalocy" (onomastics) constitutes one of the special departments of lexicology and names onomastic units as "onomastic units" and 7 groups of proper nouns that make up these units are anthroponyms, ethnonyms, thinks about toponyms, hydronyms, zoonyms, cosmonyms, ktematonyms. He also explained these onomastic sections in his other works 4. Of course, this author's determination of the types and limits of the names that make up the onomastic unit is incorrect and does not cover all forms of the proper noun. All studies on onomastics also refer to anthroponyms. Anthroponym is originally a Greek word, and anthro is a person + onim, that is, the proper nouns given to people. In the Uzbek language, instead of this term, terms such as name, personal name, personal nouns, personal names are used. If it is clear what is included in the anthroponymic units studied by anthroponymics and which form the fund of anthroponymy, the following onomastic tools in the Uzbek language with the proper name of a person are the units of Uzbek anthroponymy: 1. Names - names given to a concrete person. 2. Nicknames. 3. Nicknames. 4. Naming a person in Uzbeks using some forms of naming that existed in the past ("daughter" "son"). 5. By restoring a person to his name by the name of his past ancestors using the Arabic forms of the name ("ibn", "binni"). 6. Russian surnames and patronymics that were officially adopted from the 20s and 30s of the last century. The above are anthroponymic units and they are studied by Uzbek anthroponymy.

Among the group of onomastic units, there are certain connections, transitions to each other's functions. This process is called transmonization. For

example, it moves from toponyms, ethnonyms, hydronyms, etc. to the function of a name. For example, Toshkenboy, Ko'kanboy, K.ipchak, Mangiroy, Sirdaryo (his first name) and others. In anthroponymic studies, these are called toponoanthrom, ethnoanthronym, hydroanthronym. The transition of personal names to toponyms is especially fruitful in toponymy. This was clearly demonstrated by the researches of the Tatar linguist G.F. Sattarov. During the process of regulating place names during the period of independence, it became known that many toponymic objects in the territory of the republic were named after people. This is definitely not a positive thing. Most of these names have been replaced by other names.

In our scientific research, the anthroponyms in Amir Temur's "Tuzuklari Temur" can be divided into the following structure:

- 1) anthroponyms with a religious meaning structure;
- 2) anthroponyms with a military meaning structure;
- 3) historical and everyday anthroponyms;
- 4) literary anthroponyms;
- 5) geographical anthroponyms;
- 6) anthroponyms associated with national culture.

The range of anthroponyms used in Timur's constitutions:

1. Ideonym - the famous name of some historical documents, works that are important for the history of the people. For example: laws and procedures related to state administration.
 2. Polytonym is the name of state symbols (flag, stamp, emblem and similar attributes). Beacon-flag, Stamp-emblem.
 3. Ergonim is a name for a group of people organized on the basis of activity, as well as institutions, organizations and enterprises. For example: Sardobardarlar (Persian "sar" - head, "dor" - door); Chigatai tribe
- In the military field, Amir Temur's army consists of units (battalions) consisting of ten military formations (rota). Lashkar tuman- (ten thousand) - district chief; Hazora-(thousand)-Mirikhazora; Army (hundred)-Army leader; Ayl- (decimal)-Ayrboshi; named through combinations and personal names.
4. Phaleronim - any order, medal, badge, crown, etc. famous horse. For example: Sohibi Adl, Sohibqitron, Sohibi Jaho, Suyurgol - gift - gift.
 5. Toponyms are nouns associated with place names. For example, the names of the villages around Samarkand are: Jirjan, Khirot, Mazandaran, Shiraz, Seistan, Damascus, Sultania, Farish, Misr (Cairo), Baghdad, etc.
 6. Dignitonym - honorary titles, positions, etc. famous horse. For example: Daruga means overseer, head of the city in Mongolian. kingdom consisted of two systems. 1. Dargah and 2. Executive (ministerial office). The dargah was headed by the supreme ruler, and the ministry was headed by the prime minister - Devonbegi. Minister of military affairs, minister of property and tax affairs, minister of finance worked in Devon.

7. Khrematonym is a name given to a piece of unique weapons, tools, works of art and music, important for the history and culture of the people. For example: At the head of the army there is the Khabarchilar-reconnaissance, among them the Yasovullar-soldier unit, and then the Manglai-vanguard unit. Izofa-zakhira-reserve units are located around the army.

8. Chrononym is a famous noun of historical periods and stages. For example: Tokhtamish Golden Horde.

Our observation of the onomastic scale in Amir Temur's "Tuzuklari Temur" shows that this phenomenon is very complex and is divided into a number of large and small groups of names, and even some of the small groups contain smaller groups. So, the general concept called "onomastic scope of language", i.e., superscope, is a multifaceted linguistic phenomenon, which, in turn, consists of the interdependence and relationship of a number of macroscopes, microscopes, and scales, as well as a unique system of such complex features. Of course, the definition of onomastic scopes is the main criterion, i.e. it comes from the nominative-functional feature of the noun, but this feature, the need, causes the creation of concrete onomastic units. These units are a specific linguistic material, a lexical unit, as one of the word types - a noun. Lexical unity is the richness of the language, a phenomenon belonging to it. Therefore, only saying the onomastic scope and citing this or that group of nouns as an example cannot reveal the true nature of the phenomenon.

Uzbek linguist E. As given in the results of Begmatov's scientific research, Onomastic scope is a complex and multi-stage phenomenon. In it, large-macro-groups, small-micro-groups and even smaller groups of specific noun types interact, one is formed from the other, one is a continuation of the other, one complements the other. Therefore, we think that studying the scope of Uzbek onomastics into super-scope, macro-scope, micro-scope and even smaller scope based on the recorded laws and materials available in the Uzbek language is a correct approach to the issue.

References:

- 1.Бегматов Э.А. Ўзбек исмлари маъноси (изохли луғат). 14 600 исмлар изохи. 2-нашри. – Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси (луғат), 2007. – 608 с.
- 2.Бекмуродов Н. Чиройли исмлар тўплами. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2010. – 376 с.
- 3.Бондаренко Е. В. Межкультурная семейная коммуникация как особый тип общения.: Автореф. дисс. ... канд. филол. наук. – Волгоград, 2010. – 22 с.
- 4.Галиуллина Г.Р. Татарская антропонимия в лингво-культурологическом аспекте.: Автореф. дисс... докт. филол. наук. – Ташкент, 2004. – 25 с.

ВИЗНАЧЕННЯ ТОКСИЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ МЕТОДОМ РФА

Козуб П.А., к.т.н., доцент (Україна), ХНУРЕ;

Дербул Ясмїна, Марокко (Марокко), ХНУРЕ;

Зеррад Іман (Марокко), ХНУРЕ

e-mail: pkozub@pkozub.com

У зв'язку з антропогенним впливом на нашу планету відсотковий склад повітря, ґрунтів та вод змінюється. В умовах інтенсивного антропогенного впливу їх попадання в агроєкосистем перевищує її захисні властивості. Малі зміни можуть зовсім не впливати на життя живих істот в тому числі людину. Але якщо не підтримувати близький до нормального значення склад, це може понести великі наслідки, як для людства, так і для рослин та тварин.

В даний час важкі метали вважаються одними з головних забруднювачів екосистеми. Забруднення ґрунту важкими металами призводить до зниження врожайності і якості сільськогосподарської продукції. Важкі метали в орних ґрунтах становлять серйозну загрозу і для здоров'я людей, оскільки з ґрунту вони потрапляють в рослини, а з них – в організм.

Потрапляючи в організм, важкі метали накопичуються в основному в нирках і печінці, викликаючи серйозні порушення обміну речовин. З організму перестають виводитися токсини, розвивається цілий ряд важких захворювань. Особливо небезпечний свинець для дитячого організму, що має підвищену чутливість. Важкі метали можуть провокувати розвиток анемії, руйнування кісткової тканини, проблеми зі щитовидною залозою.

Для боротьби з екологічними проблемами локального та глобального масштабу потрібен точний аналіз. Деякі аналізи ґрунтів потребують великі ділянки землі, особливе обладнання, багато часу та тяжкі розрахунки. Метод підготовки земельних образців для рентгенофлуоресцентного аналізу дозволяє вирішити багато з цих проблем.

Завдяки своїй простоті та доступності метод РФА є дуже перспективним для проведення напівкількісного аналізу ґрунтів та води на наявність та кількість важких металів. Але у той же час, він є дуже мало досліджений для використання у цих цілях.

В нашій роботі було визначено, що зразки повинні мати пласку поверхню з розмірами приблизно 1-2 см². Товщина шару більше 0.3 мм повинна бути достатньою. Елементи з масою до 40, не визначаються приладом, тому можуть використовуватись в якості носія. Первинною інформацією у даному методу аналізу є кількість імпульсів від датчика, які приходять від поверхні.

Для дослідження чутливості методу було зроблено зразки з визначеною кількістю сполук заліза, ніколю та міді, які показали що мінімальна кількість металів на поверхні яка може бути визначена буде становити від 0.001 до 0.007 мг, що достатньо для визначення їх концентрації у 1 л води.

Згідно проведених досліджень, в такій масі зразка методом РФА можна визначити концентрацію металу у твердій фазі від 0.01 до 0.1 % мас (від 1 до 0.1 мг/кг) в залежності від елемента. Що дає можливість проводити аналіз на важкі метали при їх значній кількості навіть без попередньої обробки.

Для перевірки можливості визначення великих концентрацій важких металів у ґрунті (експрес метод) було проведено заміри концентрації елементів у реальному ґрунті. В результаті було встановлено, що середня відносна похибка вимірювання концентрації металів становить приблизно 6-10%. Ця похибка достатня для експрес аналізу, але вона може бути знижена за рахунок більш акуратної підготовки зразків.

Таким чином проведенні дослідження дозволили запропонувати методику визначення важких металів у навколишньому середовищі.

Для проведення аналізу ґрунту при відносно великій кількості металів у ґрунті необхідно виконати наступні дії:

1. Висушити ґрунт та подрібнити його до розміру часток менше 0.1 мм.
2. Відрізати шматок скотчу розміром 1.8x1.8 мм, зважити його.
3. Нанести його на клейку сторону скотчу (притисканням) та зажити масу скотчу із зразком для отримання маси зразку.
4. Отримати кількість імпульсів спектрометру за 15 хвилин для кожного з елементів.
5. За допомогою формули (1) та таблиці розрахувати масу відповідного металу у зразку. За масою зразку та маси металу розрахувати концентрацію відповідного металу.

Література:

- 1.Ковирягіна Н.І. Екологія та людина (метали в навколишньому середовищі) / Н.І. Ковирягіна. – Харків : Вид-во Харків. ліцею міського господарства Харків. обл. Ради, 2006. – 9 с.
2. Алексеев Ю.В. Тяжелые металлы в почвах и растениях / Ю.В. Алексеев. – Л. : Изд-во "Агропромиздат", 1987. – 142 с.
3. Виноградов А.П. Геохимия редких и рассеянных элементов в почвах / А.П. Виноградов. – М. : Изд-во АН СССР, 1957. – 237 с.
4. Некос В.Ю. Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище : підручник [для студ. еколог. спец. ВНЗ] / В.Ю. Некос, Н.В. Максименко, О.Г. Владимірова, А.Ю. Шевченко. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – Харків : Вид-во ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – 288 с.

5. Параняк Р.П. Шляхи надходження важких металів в довкілля та їх вплив на живі організми / Р.П. Параняк, Л.П. Васильцева, Х.І. Макух // Біологія тварин : зб. наук. праць. – 2007. – Т. 9, № 1-2. – С. 83-89.

УДК 376-054.62:81'24

ЭВОЛЮЦИЯ ШТРИХКОДА И QR-КОДА

Шевцов А.В., БГТУ;

научный руководитель – преподаватель Мискив О.Ю., БСТУ

e-mail: rki.bstu@gmail.com

For the element with atomic number 118, collaborating teams of scientists from the Joint Institute for Nuclear Research in Dubna (Russia) and the Lawrence Livermore National Laboratory (USA), who participated in its production, proposed the name oganesson and the symbol Og, which were approved by IUPAC on November 28, 2016.

В современном мире штрихкодирование различных товаров и не только товаров используется повсеместно. Штрихкод и QR-код – это то, с чем мы сталкиваемся ежедневно. Сферы их применения различны: поиск и получение информации, обмен контактами, подключения к сетям Wi-Fi, регистрация и авторизация в сервисах и другие действия, информация о различной продукции, здравоохранение, транспорт, культура и т.п.

Современные штрихкоды придумал Норман Вудленд в 1948 году для хранения и кодирования информации, чтобы облегчить жизнь предпринимателей.

Появление QR-кода зародилось в 1994 году японской фирмой «Denso Wave», которая является одной из компаний Toyota. Задача QR-кодов заключалась в хранении большого объема данных при небольшой площади их размещения. Тогда как процессу сканирования не должны препятствовать ни повреждение, ни частичное загрязнение кода.

В создании штрихкода использовали две технологии:

1. Технология азбуки Морзе (для нанесения информации). Это последовательность нанесения точек и тире была переведена в штриховые линии.

2. Технология звуковых дорожек. А последовательность звуковых дорожек (метод озвучивания кинофильмов) был применен для считывания информации.

QR-код создавался как улучшенная альтернатива штрих-коду. Сегодня существует множество способов быстрого считывания информации заключенной QR и Штрихкодов. Разработаны множества считывающих устройств, но самым распространённым способом является

– смартфон. С его помощью можно за считанные секунды узнать всю информацию отсканировав код.

Нанесенный на ту или иную продукцию штрихкод (как правило, в виде специальной этикетки) содержит в себе всю необходимую информацию о ней, которую можно в любой момент считать с помощью специального оборудования или смартфона. Это не только очень удобно, но и зачастую просто необходимо. Во многих странах предусмотрена обязательная маркировка с помощью штрихкодов определенных групп товаров. Например, уже несколько лет обязательной маркировке подлежат вся алкогольная и табачная продукция, парфюм, обувь, шины. Список постепенно расширяется и планируется, что к 2024 году обязательной маркировке будут подлежать все основные товарные группы. В 2002 году на японский рынок были выпущены первые мобильные телефоны со встроенным сканером QR-кодов. В результате число компаний, использующих QR-коды, возросло, и стали появляться первые QR-коды для потребителей. Denso Wave продолжает совершенствовать первоначальный дизайн QR-кода и в наши дни. В современные QR-коды встраиваются такие функции, как отслеживание и защита от подделки.

Рассмотрим основные преимущества QR-кода:

- хранение большего количества данных, чем в штрихкоде;
- QR-коды более компактны и при этом их так же легко создавать и печатать;
- повышенная емкость QR-кода позволяет встроить в него защиту от ошибок;
- информацию в QR-коде можно зашифровать, что послужит дополнительной защитой.

В условиях активного развития цифрового взаимодействия между брендом и потребителем, роста цифровизации и динамичного формирования мобильных технологий можно смело сказать, что QR коды будут и дальше набирать свою популярность и осваивать новые площадки использования.

Список использованных источников:

1. [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://eancom.ru/zachem-nuzhen-shtrih-cod/>
2. [Электронный ресурс] Режим доступа: <https://shkolazhizni.ru/law/articles/35220/>
3. [Электронный ресурс] Режим доступа: http://studbooks.net/789717/marketing/shtrih_ponyatie_istoriya_poyavleniya
4. [Электронный ресурс] Режим доступа: http://www.megamagnat.ru/business_ideas/449.html

**УКРАЇНА ПИШАЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКИМИ ВЧЕНИМИ,
ВИНАХОДИ ЯКИХ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У ВСЬОМУ СВІТІ**

Троїцька В.В., доцент (Україна), ХНУРЕ;

Мансур Шаймаа (Марокко), ХНУРЕ;

Каафарані Ахмад (Ліван), ХНУРЕ

e-mail: viva46@ukr.net

The abstracts provide information about famous Ukrainian scientists, whose inventions are known to the whole world.

Щороку українські вчені створюють близько 15 тисяч винаходів. Ми хочемо розповісти вам про вчених, винаходи яких стали відомі всьому світу. Ці вчені талановиті, працьовиті, наполегливі. Їхні наукові відкриття покращили життя кожної людини на планеті Земля. Їхніми досягненнями користується весь світ.

Йосип Тимченко

Український механік Йосип Тимченко разом з фізиком Миколою Любимовим розробили механізм "равлика". Його принцип дії було покладено в основу створення кінескопа. Тимченка з повним правом можна назвати батьком кінематографії. 1893 року в Україні (в Одесі) показали два фільми, які зняли за допомогою першого кінескопа. Він автор автоматичних, метеорологічних, фізичних та астрономічних приладів. За них він неодноразово отримував найвищі нагороди на світових виставках. Брав участь у створенні першої моделі автоматичної телефонної станції Фрейденберг.

Ігор Сікорський

Проект диво машини, яка зараз відома як гелікоптер, розробив українець Ігор Сікорський – київський авіаконструктор. Він запатентував свій винахід у 1931 році. А 1939 року почалися випробування гелікоптера.

За рік Сікорський підняв машину у вільний політ. Загалом фірма Сікорського створила 17 базових літаків та 18 гелікоптерів. Він автор літаків-гігантів "Ілля Муромець" у 1913 р. Конструктор першого в США літака-амфібії.

Сергій Корольов

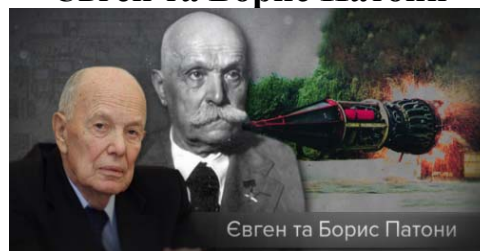
Україна – космічна держава, у цій галузі ми не відстаємо від найбільших держав світу. А все почалося, мабуть, із Сергія Корольова, якого вважають засновником космонавтики! Саме під його керівництвом було запущено першу міжконтинентальну балістичну ракету, перший штучний супутник Землі, перший політ людини в космос і вихід людини в космос.

Петро Бобонич

Життя людей, які хворіють на діабет, дуже важке. Український вчений Петро Бобонич винайшов глюкометр (прилад для вимірювання рівня цукру в крові) у вигляді наручного годинника. За допомогою цього приладу діабетики можуть пізнавати рівень цукру в крові у будь-який момент. Його глюкометр можна використовуватиме для введення інсуліну. Бобонич розробив приставки до мобільних пристроїв для вимірювання концентрації глюкози крові у хворих на діабет. Також він є автором оптичного томографа для діагностики захворювання молочної залози жінок. Цей прилад дозволяє діагностувати захворювання без застосування рентгенівських променів, які шкідливі для людей.

Євген та Борис Патони

Батько та син, винаходи яких використовує весь світ. Євген Патон – винахідник різних методів електрозварювання. Його син також вивчав

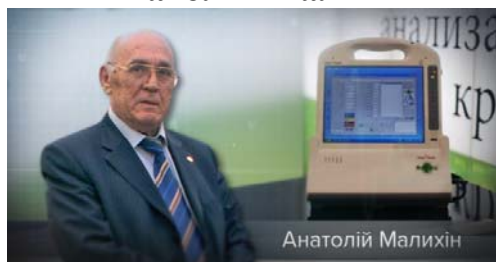
електрозварювання. Його ідея – зварювання живих тканин. Під керівництвом Бориса Патона вчені провели експерименти, які довели можливість отримання зварної сполуки різних м'яких тканин тварин способом біполярної коагуляції. Пізніше почалися експерименти зі зварювання тканин віддалених органів людини. Це дуже важливе відкриття медицини.

Микола Амосов

Ще один геній медицини – людина-легенда Микола Амосов. Цей визначний хірург першим здійснив протезування мітрального клапана серця. Також він перший у світі ввів у вживання протезування клапанів серця, які мають антитромботичні властивості. Також Амосов відомий як розробник власної системи зміцнення здоров'я. Його книга «Роздуми про здоров'я» була видана величезним тиражем – 7 мільйонів екземплярів.

Анатолій Малихін

Аналіз крові без крові? Ні, це фантастика. Це винахід українського вченого Анатолія Малихіна. Він придумав, як дізнатися про стан крові, не пошкоджуючи шкіру пацієнта. На людину прикріплюють 5 датчиків (2 на шиї у сонної артерії, 2 під пахвами та останній датчик – на животі). Так вони можуть визначити 131 показник здоров'я пацієнта. Він працював 25 років над цим винаходом. Цей диво-апарат коштує 20 тисяч доларів. Винахід українця активно використовують у Китаї, Саудівській Аравії, Німеччині, Єгипті та Мексиці.

В'ячеслав Петров

Сьогодні компакт-диск – це раритет. Але був час, що на цих блискучих колах зберігалася вся інформація. Фільми, музика, фото.

Перший варіант компакт-диску розробив український кібернетик В'ячеслав Петров. А сталося це ще у 1960 роках. Щоправда, тоді диск було створено для супер-ЕОМ. І його розробка мала науковий характер.

Марина В'язовська

Нещодавно світ вразила молода українська вчена Марина В'язовська. Вона вирішила одну з найскладніших математичних задач сьогодення, над якою вчені працювали кілька століть. Її робота має велике значення для корекції помилок у мобільних телефонах, інтернеті та космічних дослідженнях.

Це лише небагато вчених українців, які прославили Україну!

УДК 330:005.591.6

СТРУКТУРНЫЙ АНАЛИЗ И ОСОБЕННОСТИ ТЕРМИНОВ ЛОГИСТИКИ

*Базарбекова Махсумахон, студентка Андижанского государственного
института иностранных языков;*

*Научный руководитель – Базарбеков Ахмадбек, преподаватель
Андижанского государственного института иностранных языков
e-mail: btoshboeva@mail.ru*

Аннотация. Данная статья посвящается терминам транспортной логистики Которая представляет собой отдельную и независимую область неразрывно связана с остальными предметными областями. Как и в любой другой сфере в логистике есть свои лексемы и терминология необходимые для профессиональной деятельности.

Ключевые слова. Термин, транспортная логистика, область, неразрывно предмет, сфера, лексемы, терминология, набор, единиц, профессиональная.

Одной из современных и динамично развивающихся областей экономики и бизнеса является логистика. Логистический подход позволяет перемещать и распределять товары, повышая эффективность, снижая затраты и обеспечивая качество услуг. Составляющая транспортной сферы является неотъемлемой частью всего логистического процесса. Качественная организация цепей поставок требует непрерывной работы

всех составляющих их процессов. Поэтому транспортная логистика представляет собой отдельную и независимую область, которая неразрывно связана с остальными предметными областями. Как и в любой другой сфере профессиональной деятельности, в логистике есть свои лексемы и терминология, необходимые для профессионального общения.

На наш взгляд, терминология транспортно-логистической системы относительно молода и представляет собой набор единиц, которые постоянно пополняются. Он находится в активном контакте с соответствующей терминологией и непосредственно взят из таких областей знаний, как транспорт, менеджмент, финансы, экономика. постоянно пополняется единицами. Точнее говоря, этот факт свидетельствует о том, что терминологическая система логистики находится на стадии становления, так как еще не до конца сформирована. Анализируя термины, лексемы транспортно-логистической системы являются понятиями взаимосвязанных областей знаний. основывается на желании наполнить. Также эти лексемы входят в систему и выражают множество уникальных значений. Тем не менее исследуемая предметная область характеризуется своими структурными особенностями в терминологической системе.

Структурный анализ позволяет выявить эффективные модели и способы вербализации профессиональных знаний. В качестве примера исследовательского материала термины изучаемой области знаний представляют собой энциклопедические издания в результате рецензирования двуязычных словарей (гlossария терминов цепочки поставок, различных английских, узбекских, русских словарей, относящихся к области логистики) по различным направлениям. экономики и бизнеса (как родственных областей знаний) были проанализированы веб-страницы основных организаций, занимающихся стандартизацией, сертификацией логистических терминов, сетевых журналов (Европейская логистическая ассоциация, Совет профессионалов по управлению цепями поставок, Совет по цепочкам поставок). По результатам анализа стоит отметить, что единицы в сфере логистики просты. термины (однокомпонентные термины, аффиксальные термины) и сложные (многокомпонентные) термины. Рассмотрим простые однокомпонентные термины на следующих примерах из области логистики, которые состоят из одного ядра. Например: agent – агент, weight – груз, carrier перевозчик, terminal -терминал, sight вид – приемка; (форма безналичного учета отпущенных товаров и услуг); В английской логистике широко распространены аффиксальные термины, в частности префиксальные, суффиксальные, префиксально-суффиксальные типы. является характерным. Такие суффиксы, как -ment, -age, -ance, tion, -um, -ture, -ty очень продуктивны при образовании терминов в сфере английской логистики. Например: Shipment отгрузка, carriage перевозка, clearance

оформление, destination место назначения, addendum приложение; debenture долговая расписка – облигация (справка о возврате пошлины); оговорка – stipulation условия, наказание – penalty штраф. Также в английском языке существует множество терминов, образованных с помощью префиксов un-, over-, de-, dis-, non-, anti-, trans-, re-.

Помимо однокомпонентных терминов было замечено, что в терминосистеме логистики существуют и многокомпонентные соединения. На наш взгляд, имеет место многокомпонентные композиции именно в области логистики, от потребности в сложном слове как сегментной единице языка. Сегментные единицы, относящиеся к определенному уровню языка, различают по их структурно-семантической структуре и уровню сложности. Таким образом, единицам лексического уровня, относящимся к многокомпонентным сложным словам, соответствуют три типа терминов.

Результат анализа материалов логистической терминосистемы английского и узбекского языков, многокомпонентных языковых единиц и сочетания позволяют определить основные признаки структурной пропорции, их виды и формы, синтаксическую связь между элементами термина, обеспечение системности. По результатам анализа было выявлено, что в обоих сравниваемых языках существуют различные схемы построения именных и глагольных структур, которые представляют все возможные модели свободных словосочетаний. При построении структурных моделей структурно-семантические или структурно-грамматические модели характеризуются участием в различных компонентах исходя из их потребностей. При построении моделей этого типа используются дополнительные грамматические средства (предлог, союз). Все перечисленные элементы в целевых языках называются элементами построения модели.

УДК 57.089:615.841

ДИАГНОСТИЧЕСКИЕ БИМЕДИЦИНСКИЕ ЭЛЕКТРОННЫЕ ПРИБОРЫ

*Менендес Мендоза Йостин Рауль (Эквадор), БГТУ;
научный руководитель – канд.хим.наук, проф. Шевцова Р.Г., БГТУ
e-mail: rki.bstu@gmail.com*

This research work presents an extensive bibliographic review of the most common and essential electrical devices for biomedical diagnosis in any health establishment, as well as giving a brief explanation of the challenges and innovations that will play an important role in the future in this research topic.

Именно в области медицинских наук мы осмеливаемся обозначить высший уровень ответственности перед другими профессиями, принимая во внимание, что врачебная халатность может привести к гибели людей. Существует несколько видов врачебных ошибок, но наиболее распространенными являются: безрассудство, хирургическая небрежность и задержка в постановке эффективного диагноза.

Это фундаментальная часть медицины, и, по мнению некоторых профессоров, она соответствует более чем на 60% хорошим медицинским действиям, постановке правильного и раннего диагноза, который во многих случаях осуществляется посредством клинического обследования.

В последнее время было разработано и усовершенствовано несколько биомедицинских электронных устройств для получения более надежных уровней чувствительности и специфичности.

Говоря о поле визуализации, в качестве основных устройств для любого медицинского центра, мы должны назвать ультразвуковой аппарат, этот прибор использует принцип эхолокации летучих мышей, поэтому он использует высокочастотные звуковые волны для создания последовательностей изображений отражающих органов, хотя его специфичность не делает его лучшим. Тот факт, что он неинвазивный и нерадиоактивный, в сочетании с его низкой стоимостью, делают его предпочтительным инструментом для диагностики таких патологий, как холедохолитиаз.

Другим широко известным устройством является рентгеновский аппарат, в отличие от предыдущего, он производит так называемые рентгеновские лучи, представляющие собой ионизирующее электромагнитное излучение, способное проходить через мягкие ткани тела и оставлять отпечаток изображения. Несмотря на то, что это дешевый и надежный метод диагностики, производимое им излучение противопоказано для определенных групп пациентов, таких как беременные женщины.

Отсюда потребность в получении изображений разных плоскостей органа или области тела уступила место новаторству инженера Годфри Хаунсфилда. Его томограф работает по тому же принципу, что и рентгеновские лучи, создавая тонкий рентгеновский пучок, который быстро вращается для получения изображений различных плоскостей.

Другая важная и незаменимая группа приборов в медицине – это те, которые контролируют электрические импульсы органов таких как мозг и сердце. Электрокардиограмма, электроэнцефалограмма и монитор показателей жизнедеятельности являются неинвазивными, но очень полезными методами диагностики и мониторинга, поскольку они позволяют диагностировать такие заболевания, как острый инфаркт миокарда, и используют тот же принцип обнаружения излучения электрических сигналов.

Крайне необходимым электронным устройством, которое нельзя упускать из виду, особенно в отделениях неотложной помощи, является газометр, Это устройство можно считать косвенно инвазивным, поскольку оно требует получения образца крови, который будет проанализирован, чтобы определить уровень газа в ней.

Несмотря на достижения в инженерии и науках о здоровье, все еще существуют патологии, которые ускользают от усилий по разработке эффективных диагностических методов, заменяющих физическое обследование, и, кроме того, особая область, которая остается проблемой в этой области, - это психиатрия. В исследовании, проведенном в 2011 году, была предпринята попытка определить жизнеспособные методы диагностики, но без существенных результатов.

В заключение интересно отметить скрытое будущее биомедицины с использованием нанотехнологий для лучшего структурирования биомедицинских устройств, например, в проекте «Трехмерные автономные устройства на основе нанобиоструктур для биомедицинских приложений», выполненном в Университет Мальмё, Швеция.

Список использованных источников:

1. Wikipedia, Medicine [электронный ресурс] Режим доступа:
<https://en.wikipedia.org/wiki/Medicine>

УДК 57.089:615.841

О ВАЖНОСТИ ДИАГНОСТИЧЕСКИХ АППАРАТОВ В ЖИЗНИ

*Фатек Мохаммед Абдуллах Абдо Мохаммед (Йемен), БГТУ;
научный руководитель – преп. Савина А.В., БГТУ
e-mail: rki-bgtu1@yandex.ru*

The article offers a general overview of some diagnostic medical equipment that is used in various clinics and medical institutions around the world. The main types of devices are considered. Also, attention is paid to the discovery of one of the famous scientists of Yemen.

Развитие медицины, как одного из важнейших институтов современного государства, всегда было приоритетом для любой страны мира. Так, с течением времени и приобретением новых знаний в тех или иных областях, совершенствовались и приборы для диагностики.

Медицинское устройство – это любое устройство, предназначенное для использования в медицинских целях. Главное отличие этих устройств

от различных бытовых – это невозможность применения за пределами медицинского учреждения.

Существует несколько типов основных медицинских устройств. Диагностическое оборудование включает медицинские аппараты визуализации, которые используются для диагностики. К ним относят аппараты ультразвуковой диагностики (УЗИ) и магнитно-резонансной томографии (МРТ), сканеры позитронно – эмиссионной томографии (ПЭТ) и компьютерной томографии (КТ), а также различное лечебное оборудование: инфузионные насосы, медицинские лазеры, хирургические лазерные аппараты (Lasik).

Для поддержания функций организма пациентов широко применяются устройства жизнеобеспечения, такие как аппараты искусственной вентиляции легких (ИВЛ), инкубаторы, наркозные аппараты, аппараты искусственного кровообращения, аппараты экмо (Экстракорпоральная мембранная оксигенация), а также аппараты для диализа. Эти устройства медицинского мониторинга позволяют персоналу клиник контролировать состояние здоровья пациентов. Также с помощью различных приборов можно измерять жизненные показатели пациентов и другие важные показатели, от которых зависит здоровье человека. К таким приборам относят аппарат ЭКГ (электрокардиография), ЭЭГ (электроэнцефалография), прибор для измерения кровяного давления (сфигмоманометр).

Медицинские устройства являются одновременно эффективным и важным средством как для профилактики, так и для лечения заболеваний. Поэтому для работы с подобным оборудованием необходима соответствующая квалификация медицинского персонала. Только квалифицированные сотрудники могут обеспечить точную диагностику, которая в свое время позволит обнаружить заболевание и предотвратить его развитие.

История знает много великих учёных, которые внесли огромный вклад в развитие медицины. Халед Нашван (1970 – 31 марта 2021) – йеменский врач и изобретатель, проживавший в Венгрии. В ходе своих исследований ему удалось изобрести устройство для расширения затвердевших артерий без операции или хирургического вмешательства. Это устройство получило название «Nashwan-Parasound». Оно также предназначено для лечения заболеваний артерий путем воздействия на них ультразвуком.

Халед Нашван получил патент на свое изобретение, которое имеет международную защиту интеллектуальной собственности. Также Халед Нашван был удостоен более 30 международных наград в области медицины, а также получил звание «Изобретатель 2006 года» в Венгрии.

Наука не стоит на месте. Каждый день инновации в медицине помогают врачам спасать миллионы жизней. Благодаря современному

оборудованию для диагностики у медицинского персонала есть все шансы обнаружить заболевание на раннем сроке. Однако существует и опасность навредить при неправильной эксплуатации этих медицинских аппаратов. Это может привести к тяжелым последствиям.

Каждый день за жизнь миллионов людей борются не только медики в клиниках, но и учёные в лабораториях и различных исследовательских центрах. Они совершенствуют то, что можно совершенствовать и создают то, о чем могли бы только мечтать несколько десятков лет назад. Все это помогает сохранить самое важное – человеческую жизнь.

Список использованных источников:

1. Что такое ЭКМО? [Электронный ресурс] Режим доступа: <https://xn--jlaeg1d.xn--plai/что-такое-екмо>
2. Диагностика эпилепсии [Электронный ресурс] Режим доступа: <https://npcdp.ru/specialized-offices/epilepsy-paroxysmal/diagnostika-epilepsii>
3. ЭКГ: описание, норма и признаки патологий [Электронный ресурс] Режим доступа: <https://www.l-med.ru/articles/ekg>

УДК 613.2

РОЛЬ РАЦІОНАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ У ПІДТРИМАННІ ВИСОКОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Мартинюк М.М., ст. викл. (Україна), ХНУРЕ;

Ал Гуарраб Тарік (Марокко), ХНУРЕ

e-mail: martinjuk2016@gmail.com

The abstracts show the main approach to the organization of rational eating of students during the period of intensive training. The authorities of eating speeches and the safety of physiological norms consumed by the body are examined, and the most important aspects of a balanced meal with intensive occupations in the minds of the globally illumined expanse of modern visu are also shown.

У процесі навчання студентів у вузі важлива роль має відводитися організації їх правильного харчування, яка значною мірою формує не лише певний рівень здоров'я та адаптацію організму, а й впливає на працездатність та успішність студентів. Значення раціонального харчування зростає в період навчання, коли суттєво і на тривалий термін збільшується розумове навантаження, і тому для підтримки високої працездатності необхідно будувати харчування студентів на основі сучасної наукової концепції про збалансованість харчування за основними харчовими речовинами та іншими незамінними факторами харчування.

Дефіцит будь-яких поживних чи біологічно активних речовин в умовах інтенсивного навантаження та під впливом стрес-факторів може призвести до зниження працездатності, порушення метаболічних процесів та розвитку багатьох захворювань.

Результати досліджень, наведені у низці робіт, дозволяють зробити невтішні висновки:

- у більшості студентів виявлено грубі порушення режиму харчування;

- багато студентів не снідають, проміжки часу між їжею бувають різними;

- велика кількість студентів через різні причини не обідають (живляться переважно всухом'ятку, втамовуючи голод чіпсами, печивом, цукерками, а то й просто залишаються голодними: тоді як відомо, що регулярне вживання їжі сприяє підвищенню працездатності, зниженню захворюваності, збільшенню фізичної активності студентів);

- у багатьох студентів рясні прийоми їжі припадають на вечерю, що передує сну, що також характеризує нераціональність харчування.

Дорослій людині в стані повного м'язового спокою натщесерце при температурі навколишнього середовища, що дорівнює +20 – +22 градуси Цельсія, потрібно 1 ккал на годину на 1 кг маси тіла. Це норма основного обміну. Розумова праця викликає найбільші енергетичні витрати в добовому витраті енергії, що негативно позначається на здоров'ї. Для категорії молодих людей розумової праці потрібен час на фізичну роботу з енерговитратами не менше ніж 1200-1300 ккал на добу.

Таким чином, при інтенсивному навчанні та помірних фізичних навантаженнях студентам рекомендується включати до складу добового харчового раціону на 1 кг маси тіла: 2,1 – 2,3 гр білків; 1,7 – 1,8 гр жирів; 9,0 – 10,0 гр вуглеводів. Калорійність при цьому повинна становити 62-65 ккал.

Основним джерелом білка має бути м'ясо, риба, яйце, сир, молоко, птиця. З рослинних продуктів білок містять бобові, гречка, вівсяна крупа, картопля, рис. Жири містяться у вершковому та топленому маслі, вершках, м'ясі, сметані, сирі, яйцях. Джерелом вуглеводів є крохмаль, цукор, глюкоза. Крохмаль міститься у хлібобулочних виробках, картоплі, крупах та овочах.

Кальцій міститься у таких продуктах: сир, кисломолочні продукти, насіння, горіхи, риба. Калій організм може отримувати з таких продуктів: кавуни, банани, капуста, пшоно, гречка, яблука, апельсини. Залізо містять: морепродукти, висівки, яловичина, курага, фініки, яблука, курка, морква.

Вітамін С містить: шипшина, петрушка, болгарський перець, полуниця, чорна смородина, цитрусові, картопля. Вітамін А містить морква, помідори, абрикоси. Вітаміни групи В: пророщені зерна, висівки, горіхи, яйця, сир, родзинки, курка, банани, печінка, м'ясо.

Для студентів рекомендується 3-разове харчування, при якому добова калорійність, згідно з рекомендаціями охорони здоров'я, розподіляється таким чином: сніданок – 30%; обід – 45%; вечеря – 25% добового раціону. При 4-разовому харчуванні розподіл добової калорійності раціону такий: сніданок – 25%; 2-й сніданок – 15%; обід – 35%; вечеря – 25%.

Основні рекомендації, що випливають з теорії збалансованого харчування молодого людини, зводяться до наступного:

- загальна кількість білка має становити в середньому 12% від добової потреби в енергії;

- кількість білків тваринного походження має становити 55% загальної кількості білків добового раціону;

- у жировій частині добового раціону передбачається використання 50% тваринного жиру, 30% рослинної олії та 20% маргарину та кулінарного жиру;

- співвідношення жирних кислот у раціоні передбачає 5% поліненасичених жирних кислот, 65% мононенасичених жирних кислот, 30% насичених жирних кислот;

- кількість вуглеводів у раціоні може становити 55% добової потреби у енергії.

Співвідношення між складними та простими вуглеводами становить 4:1, збалансованість кальцію та фосфору в раціоні визначається співвідношенням 1:1,5, а кальцію та магнію співвідношенням 1:0,5.

Література:

1. В.О. Смирнов, А.В. Ємельяненко, Н.Н. Гончарук «Харчування студентів при інтенсивному навчанні» – М.: Медицина, 2020.- 110 с.
2. В.І. Дубровський «Харчування та навчання» – М.: Фізкультура і спорт, 1991.- 107 с.
3. А.П. Лаптев, І.Н. Малишева «Практикум х гігієни». – Ізд. 2-е, перероб. – М: Фізкультура і спорт, 1981.- 151 с.
4. К.К. Альциванович. – «1000 + 1 совет о питании при занятии спортом». –Мн.- Современный литератор, 2004.- 208 с.

**ВЫНУЖДЕННЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ, ВИБРАЦИИ ВСЕГО ТЕЛА И
ПОЯСНИЧНОЙ ЧАСТИ СПИНЫ У ТЕХНИКОВ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

*Эстиноза Лопес Сусана Элизабет, (Эквадор), БГТУ;
научный руководитель – к.пед. наук, доцент Савочкина И.В., БГТУ
e-mail: josevillavicencio1980@yahoo.es*

In this article, a study will be carried out where forced postures, whole body vibrations and low back pain are the main problems to which workers in the agricultural sector are exposed due to the different risk activities derived from their daily work.

Среди заболеваний опорно-двигательного аппарата одним из наиболее частых является остеохондроз, ставший важным элементом наблюдения за здоровьем техников. В Эквадоре боль в пояснице является основной причиной смены места работы и второй причиной пенсий по инвалидности; третьей причиной консультации в экстренных службах; и четвертой в консультациях по общей медицине. Болезнь диска и боль в пояснице были обнаружены среди 10 основных причин профессиональных заболеваний, о которых сообщают государственные и частные компании.

Некоторыми факторами, связанными с появлением болей в пояснице, являются: перенапряжение, неправильная осанка, вибрации всего тела, частота активности, время и положение осанки, необходимые для выполнения задачи, возраст, рост, индекс массы тела, тип физической активности, использование обуви на высоких каблуках, курение, ночные смены, а также психосоциальные факторы: требования работодателя, низкий контроль, отсутствие автономии, отсутствие социальной поддержки и другие. Работники государственных учреждений в целях оказания комплексной помощи пользователям постоянно сталкиваются со сложными задачами, с самыми разнообразными физическими и эмоциональными нагрузками, воздействующими на поясничную область, среди которых деятельность выездных техников.

Сельскохозяйственные/животноводческие техники используют автомобиль Polaris для выполнения ручных операций по обработке грузов, таких как перемещение и подъем барабанов, отправка сельскохозяйственных ресурсов, доставка агрохимических продуктов, действия, связанные с неудобными положениями, такие как сгибание и вращение туловища, принятие поз при длительном стоянии. положении, транспортировке оборудования и принадлежностей, необходимых для сельскохозяйственного ухода, часто в государственных учреждениях отсутствуют или присутствуют в недостаточном количестве

вспомогательные бригады для мобилизации и переноса оборудования и принадлежностей, что создает дискомфорт в поясничной области. Сельскохозяйственное учреждение с высоким уровнем риска, классифицированное Министерством труда Эквадора, в котором есть квалифицированный многопрофильный персонал и мобилизация транспортных средств для охвата района Чимборасо, специализируется на социальной помощи, ориентированной на уход за сотрудниками и предлагающей специализированные услуги в сельскохозяйственном секторе. По этой причине его предотвращение является основным видом деятельности в рамках программы охраны труда и техники безопасности учреждения.

Кроме того, учреждение не проводило предыдущих исследований боли в пояснице у сельскохозяйственных рабочих, управляющих автомобилем Polaris, которые позволяли бы принимать решения из-за опасных последствий её использования. Поэтому это исследование необходимо, чтобы результаты привели к получению существенных элементов для разработки профилактических программ. Поясничные патологии предотвратимы, они наносят большой экономический ущерб предприятию, так как производительность снижается, а требуемые затраты на уход за пострадавшим высоки.

Данная работа способствует ситуационной диагностике предприятия, что принесет пользу работнику и работодателю, такие как: сокращение количества дней, потерянных по инвалидности, минимизация количества несчастных случаев и предотвращение профессиональных заболеваний, вызванных физико-биомеханическим риском, снижение прямых и косвенных затрат из-за невыходов на работу и улучшение организационного климата.

Литература:

1. Национальный институт охраны труда и гигиены. Рабочие позы: оценка риска. URL: <https://www.insst.es/94886/96076/Posturas+de+tra31ef1b017e66>.
2. Патология физиологии боли. URL: <http://www.intramed.net/sitios/mexico/dolor/D>
3. Национальный институт безопасности и гигиены труда. Техническое руководство по оценке и предотвращению рисков Механические вибрации. URL: <https://prevencionales.com/2018/04/12/guia-tecnica-para-la-evaluacion-y-prevencion-de-los-riesgos-relacionales-con-las-vibraciones-mecanicas/>.

**СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДИКИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ
НА ПРИМЕРЕ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ ЭКОНОМИКИ
г. БЫДГОЩ, ПОЛЬША**

Шевцова М. В. (Украина), БГТУ;

научный руководитель – канд.хим.наук, проф. Шевцова Р. Г., БГТУ

e-mail: rki.bstu@gmail.com

The COVID-19 pandemic has forced modern universities to increase the percentage of remote classes. Furthermore, in 2020 educational institutions even had to replace traditional classes with the remote ones. WSG Bydgoszcz University was one of the most well equipped Kuyavian-Pomeranian university in terms of distance learning technology.

«Может ли дистанционное обучение полностью заменить традиционные занятия в аудитории?». Именно этот вопрос студенты Высшей Школы Экономики в г. Быдгощ (Польша) получают на первом занятии по предмету Практические основы дистанционного образования. Это обязательный предмет для всех студентов 1-го курса бакалавриата и магистратуры. Ответ на вопрос студенты должны дать на форум в специально подготовленном для этого предмета курсе на платформе дистанционного обучения ONTE (польск. *Ośrodek Nowych Technologii Edukacyjnych*). До 2020 г. среднестатистический ответ был однозначен – нет, дистанционное обучение никогда не заменит традиционного. В летнем семестре 2020 г. ответы стали меняться, а причиной этому послужило событие, которое стало знаковым для начала третьего десятилетия XXI века – пандемия COVID-19.

Согласно Постановлению Министра здравоохранения от 20 марта 2020 г. об объявлении эпидемии на территории Республики Польша все учебные заведения до середины мая 2020 г. полностью перешли на дистанционное образование. Пандемия COVID-19 сыграла ключевую роль в изменении системы образования в Польше. В связи с подписанием Закона о высшем образовании и науке от 20 июля 2018 г. дистанционная форма долгое время была ограничена. Цитируя § 13 Постановления Министра науки и высшего образования от 27 сентября 2018 г. о высшем образовании: «Количество баллов ECTS в рамках дистанционного обучения не может превышать 50% от общего количества баллов ECTS на данном уровне образования». Данное ограничение было отменено в пользу дистанционного образования, чтобы студенты могли завершить учебный год 2019/2020.

Пока длится пандемия, занятия, которые можно провести дистанционно, перешли в режим *online* без ограничений. В Высшей Школе

Экономики это стало возможным благодаря 5 современным инструментам, которые уже применялись ранее, ещё до начала пандемии.

Инструмент № 1 – Microsoft Teams. Программа, представляющая собой виртуальную платформу, позволяющую совместно работать на документах, заметках, календарях, совершать групповые созвоны и общаться в личных и групповых чатах. MS Teams применяется прежде всего для проведения лекций online, поскольку к такой лекции может подключиться до 1000 пользователей одновременно.

Инструмент № 2 – платформа ONTE. Платформа дистанционного обучения на базе Moodle (англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – модульной объектно-ориентированной динамической обучающей среды. Платформа поделена на сотни курсов, соответствующих предмету, форме, преподавателю и семестру.

Инструмент № 3 – платформа ONTE-СКРiS. Платформа дистанционного обучения для программ последипломного образования и курсов. Обладает теми же характеристиками, что и платформа ONTE, позволяет размещать дидактические материалы – документы, статьи, учебники, видео, аудиозаписи, подкасты, ссылки на внешние источники, создавать тесты, задания, чаты, игры и анкеты для студентов.

Инструмент № 4 – система iSAPS (польск. *Internetowy System Administrowania Procesem Studiowania*). Виртуальный деканат, предоставляет студенту информацию о расписании занятий, стипендиях, оплатах за обучение, оценках, экзаменационной сессии. С помощью сообщений в личном кабинете iSAPS студент получает информацию о процессе его обучения.

Инструмент № 5 – дополнительные специализированные платформы и системы, которые приобретает университет в рамках образовательных проектов, финансируемых Евросоюзом. Примером такой платформы является Eduportal – система виртуальной реальности для студентов факультета сестринского дела.

Дистанционное обучение в высшем учебном заведении может быть организовано качественно и эффективно, если университет создаст команду методиков дистанционного образования, программистов и графиков, которые будут управлять этим процессом, как это сделала Высшая Школа Экономики в Быдгоще.

Список использованных источников:

2. Постановление Министра науки и высшего образования от 27 сентября 2018 г. о высшем образовании (Dz.U. 2018 poz. 1861 z późn. zm.).
3. Мясникова Т.С., Мясников С.А., Система дистанционного обучения MOODLE. - Харьков.: Изд-во Шейниной Е.В., 2008. – 232 с.

ОБУЧЕНИИ ПРОИЗНОШЕНИЮ ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Хасанова Обида, студентка Андижанского государственного института иностранных языков;

*Жалолова Мукаддас, преподаватель Андижанского государственного института иностранных языков
e-mail: btoshboeva@mail.ru*

Аннотация. В данной статье речь идёт об обучении произносительным навыкам младших школьников которые включают слуховые, артикуляционные и интонационные.

Ключевые слова. Артикуляция, база, интонационное оформление, произносительные навыки, слуховые, интонационные, формирование, речь, слуховые.

На раннем этапе обучения английскому языку предусматривается овладение артикуляционной базой и интонационным оформлением речи. Как известно произносительные навыки включают слуховые, артикуляционные и интонационные. При обучении детей младшего школьного возраста произношению учителю важно учитывать три основных фактора.

1. Формирование слуховых и артикуляционных навыков осуществляется на тех словах и образцах общения, которые дети учатся употреблять в речи в данный момент. Так, если на уроке детям предстоит усваивать глаголы движения jump, swim, walk, то необходима тренировка в произнесении звуков [w], [d], [r], [y] и др. отсюда ясно, что и последовательность работы над фонетическими средствами общения определяется теми речевыми единицами, которым дети используют для общения и взаимодействия от урока к уроку.

2. Осознанное овладение произношением строится исходя из особенностей звукового состава английского языка с учетом родного (в данном случае русского и узбекского) языка. Полагается, что:

1) звуки, идентичные в английском и русском, узбекских языках, например [m, b, s, z], не требуют специального обучения (дети овладевают ими путем переноса);

2) звуки, несколько отличающиеся от аналогичных в русском и узбекском языках, такие, как [t, n, d, e, p, k], требуют коррекции (детям нужно показать, чем они отличаются и как их нужно произносить, чтобы говорить, как настоящие английские мальчики и девочки);

3) третья группа звуков, к которым относятся не встречающиеся в родном языке звуки [w, h, ð, ə, æ, ɪ, r], также требует объяснения артикуляции.

Сознательная ориентировка детей в произносительных средствах общения не будет полной, если мы не научим их различать на слух разницу в звуках: [i: – i], [u: – u], [ð – d], [æ – e], [a: – ʌ], [e – i], [n – ɪ], [ð – z].

В разработанной программе английского языка для 2 класса смысловозначительной роли звуков уделяется особое внимание.

3. Целенаправленная работа над формированием слуховых и артикуляционных навыков у школьников проводится на специальном этапе урока – произносительной зарядке. В ее основе – звукоподражательная игра с интересными и занимательными сюжетами.

В произношении можно по усмотрению учителя дополнить интересными упражнениями. В основе таких упражнений — прием осознанной имитаций, постановки английского акцента на русскоязычном материале. Он позволяет добиться автоматизма в произнесении звуков второй группы, сделать так, чтобы звуки и др. всегда были английскими. Например дети подражают английскому попугаю, который произносит русские слова и целые фразы с английскими звуками. Например: [d]: дом, дача, Дима на даче, дятел дома.

[r]: гыба, гак, гыба на работе.

Этот прием можно использовать и для отработки звуков третьей группы.

[θ]: θаша на θанках, θлон, θъешь.

[ð]: у ðайки ðаболели ðубки, ðина ðабыла ðонтик.

Кроме того, материал для работы над фонетическими средствами общения содержится в рифмовках и песенках.

Аудирование как вид речевой деятельности играет большую роль на раннем этапе в достижении практических, развивающих, образовательных и воспитательных целей и служит эффективным средством обучения английскому языку.

Следующее важное умение в восприятии на слух речи – это умение выделять, находить основную мысль сообщения, отделять основную информацию от второстепенной. Это достигается способностью различать коммуникативные типы предложений: повествовательные, вопросительные, побудительные и т. п.

Осмысление услышанного связано с вероятностным прогнозированием. Важно, чтобы учащийся научился пользоваться ситуацией, контекстом, языковой догадкой и всем тем, что обеспечивает ему понимание слышимого. От него требуется быстрое переключение внимания с языковой формы на содержание и умение обходить помехи. Неумение

преодолевать эти трудности ведет к тому, что дети осуществляют не смысловое прогнозирование, а фантазируют, домысливают.

Нам представляется, что аудирование как речевое умение, то есть когда по слуховому каналу учащиеся получают какую-то, пусть самую элементарную, содержательно-смысловую информацию на английском языке, а не об английском языке, должно формироваться начиная с первого года обучения английскому языку. И его можно обеспечить высоким уровнем сформированности произносительных, лексических и грамматических навыков (автоматизмов). Действительно, формирование аудирования на уровне навыков в основном протекает в ходе накопления слов и структур английского языка, на уровне умений при непосредственном общении учителя с классом и использовании специальных текстов или озвученных диафильмов для получения информации или для решения определенных речевых задач, а также в ходе взаимопонимания, когда учащиеся слушают друг друга.

УДК 159.923.2:930.85

ІСТОРИЧНІ ФІЛЬМИ АХТЕМА СЕІТАБЛАЄВА

Ахмедова Вазіфа Джалал кизи (Азербайджан); ХНУВС;

науковий керівник – к.ф.н., доц. Кобилко Н.А., ХНУВС

e-mail: kobilko89@gmail.com

In the culture of every country, cinematography plays an extremely important role, because it raises issues of public life, reveals little-known pages of history, and reproduces the inner world of a person. A prominent place in Ukrainian cinema belongs to the actor and director Akhtem Seitablaev, whose creative work includes many films dedicated to historical events

У культурі кожної країни кіномистецтво відіграє надзвичайно важливу роль, адже порушує питання громадського життя, розкриває маловідомі сторінки історії, відтворює внутрішній світ людини. Головною заслугою кіно є правдивість зображення, уміння переконати глядача. Визначне місце в українському кінематографі належить актору і режисеру Ахтему Сеітаблаєву. У його творчому доробку чимало фільмів, присвячених історичним подіям, серед яких «Хайтарма», «Її серце», «Кіборги. Герої не вмирають», «Захар Беркут».

Кінострічка «Хайтарма» – перший кримськотатарський художній фільм, який розповідає про сталінську депортацію кримських татар 1944 року. Митець намагався правдиво відобразити історію свого народу, адже його батьки також були депортовані. Картина побудована на реальних фактах, які ретельно відбирали історичні консультанти. Також глядач може простежити автобіографічні елементи. Головну роль, військового льотчика Амет-Хана Султана, виконав сам режисер Ахтем Сеїтаблаєв.

За визначенням самого актора, це картина болю й відчаю, адже кримських татар звинуватять у державній зраді й виженуть із рідних домівок. Людей просто заганяли у вагони й вивозили туди, де майже неможливо було вижити. Головний герой не лише сміливий та відважний, а він вміє сумувати, плакати, кохати, ненавидіти. Стрічка охопила весь масштаб трагедії: від цілого народу до окремої сім'ї. Символічною виступає і назва фільму. Хайтарма – це кримськотатарський народний танець, який є уособленням вічного руху. Тому в стрічці звучать надія на повернення цілого народу додому.

Не менш яскравим є інше полотно Ахтема Сеїтаблаєва, присвячене сторінці історії українського народу, – «Захар Беркут». Стрічка знята за мотивами історичної повісті Івана Франка, написаної 1882 року. Звичайно, вона виходить за межі нашого дослідження, проте не сказати про неї ми не можемо, адже нова екранізація подала інший погляд на актуальні проблеми: боротьбу за Батьківщину, зрадництво й підступність, кохання та відданості.

Перший фільм за книгою «Захар Беркут» був знятий в 1971 році режисером Леонідом Осикою. Проте популярності набула друга екранізація 2019 року – українсько-американський проект, адже головні ролі зіграли голлівудські актори, такі як Роберт Патрік, Рокі Майєрс, Алекс МакНіколл, Томмі Фленаган, Поппі Дрейтон, Цегмід Церенболд. У кінокартині повністю збережено національний колорит, передано український дух.

Із перших кадрів глядач потрапляє в мальовничі Карпати, знайомиться з привітними та сміливими тухольцями, їхнім побутом і звичаями. Можна сказати, що сюжет є універсальним – запекла боротьба за Батьківщину, зрадництво бореться між сумлінням та вигодою, кохання кидає виклик суспільним заборонам. Захар – мудрий вождь, до слова якого

дослухається вся громада, суспільні інтереси він ставить вище особистих. Максим – відважний воїн, вправний мисливець, гідний син свого батька. Тугар Вовк чимось схожий на Захара Беркута. Можливо, сміливістю, адже рятує Максима ціною власного життя. Проте Тугар Вовк залишається вірним феодальним цінностям, зраджує тухольців лише за їхню непокору. Мирослава – сильна дівчина. Вона не розділяє погляди батька, тому виступає проти нього. Їй важко усвідомлювати те, що він зрадник.

На думку режисера Ахтема Сеїтаблаєва, «мова і культура – це одні з фундаментальних інструментаріїв ідентифікації. Саме культура є найбільш потужним і дієвим інструментацієм, щоб людина розуміла, хто вона, де вона, яке небо над нею, які її мова та цінності» [2].

Список використаних джерел:

1. Рецензія на фільм «Захар Беркут». Перший український кіноепік. URL: <https://www.cinema.in.ua/retsenziia-na-film-zakhar-berkut-pershyj-ukrainskyj-kinopik/>
2. У Криму нас ніхто не чекав: відверте інтерв'ю Ахтема Сеїтаблаєва. URL: https://showbiz.24tv.ua/intervyu-ahtema-seitablayeva-novini-shou-biznesu_n1469199

УДК 930.85

ТРАДИЦІЇ ПОХОВАЛЬНОГО ОБРЯДУ АЗЕРБАЙДЖАНУ

Садаєв Ібрахім Севиндікович (Азербайджан), ХНУВС;

Науковий керівник – к.ф.н., доц. Кобилко Н.А., ХНУВС

e-mail: kobilko89@gmail.com

Azerbaijan is a modern state with centuries-old history, unique culture, customs and traditions. For a better understanding of the people's worldview, it is worth turning to national mythology and folklore, namely to the funeral rite.

Україна та Азербайджан – сучасні держави з багатовіковою історією, неповторною культурою, звичаями й традиціями. Перші згадки про відносини цих країн датуються ще IX століттям. Для кращого розуміння народного світосприйняття варто звернутися до міфології та фольклору України й Азербайджану. На нашу думку, багато спільних рис можна простежити в давній поховальній обрядовості та пов'язаним із нею символом дорогою.

Подібно до української культури в азербайджанській також значне місце відводиться голосінням, оплакуванню небіжчика рідними. Окрім цього, до сорока днів кожного четверга родина влаштовує поминання, яке

складається з чаю, борошняної халви, різних солодошів. Таким чином родичі намагаються змити грікоту від утрати.

Для азербайджанської культури також характерне вірування, що після смерті душа людини вирушає в потойбічний світ. У самому поховальному обряді ми простежуємо не одне переміщення небіжчика: до мечеті, додому, на кладовище. Тюркські народи в поховальному обряді велике значення надавали тваринам: «Жертвоприношення тварин померлим здійснювали з подвійною метою: з одного боку, покійника забезпечували твариною як транспортом і засобом для існування в потойбічному житті, а з іншого – жертву на могилі вбивали, особливо під час поминання, для їжі покійнику або його душі» [1, с. 118]. Також дослідники стверджують, що таким чином родичі намагалися задобрити душу покійника, щоб потім вона їм не завдавала шкоди.

Здавна в азербайджанського народу існував звичай разом із покійником до могили класти барана або коня, які потім, згідно з віруваннями, використовувалися для переправи. З часом цей елемент ритуалу дещо змінили й замість тварин використовували предмети з їхнім зображенням. В азербайджанській культурі знаходимо чимало образів-символів, зокрема птаха, змії, барана, собаки, коня. Так останній обов'язково мав належати покійнику, і хоронили його в зброї, адже вірили, що в «іншому» житті він завжди супроводжуватиме господаря. Прикметно, що в азербайджанських народних казках одним із головних образів є білий кінь, який відвозить героя в потойбічний світ і повертає назад («Вершник на білому коні»). Часто на могилах можна було побачити кам'яного коня, який символізував дорогу душі в рай.

Фольклор Азербайджану засвідчує, що невід'ємними образами-символами є дорога та кінь (в азербайджанській культурі білий, в українській – золотий). Саме їх ми зустрічаємо в українських баладах, голосіннях та азербайджанських казках.

Список використаних джерел:

1. Рзаева С.Ш. Древние культы и символика Азербайджана (доисламского периода). Баку: Элм, 2010. 275 с.

ЗМІСТ

Вітальне слово в.о. Ректора ХНУРЕ Рубана І.В.	3
Соціально-психологічні аспекти щодо адаптації іноземних студентів у навчанні в українських вищих закладах освіти	4
<i>Голіков Владислав (Україна), ХНУВС;</i>	
<i>науковий керівник – кан.філол.н., Кобилко Н.А. (Україна), ХНУВС</i>	
Проблеми збалансованого харчування сучасної людини	7
<i>Баркова І.М., ст.викладач (Україна), ХНУРЕ;</i>	
<i>Сабахья Іман, студент (Марокко), ХНУРЕ</i>	
The role of medicine and biology in the life of modern man	9
<i>Angel Itawansa (Nigeria), BSTU;</i>	
<i>scientific supervisor – PhD Shevtsova R. G., BSTU</i>	
Інтерактивні технології в організації самостійної роботи іноземних студентів	11
<i>Деркач Г.О., доц., к. психол. наук (Україна), ХНУРЕ;</i>	
<i>Абдукарімов Руслан (Азербайджан), ХНУРЕ</i>	
Создание дистанционного курса на платформах базы MOODLE	14
<i>Шевцова М. В. (Украина), БГТУ;</i>	
<i>науч. руководитель – канд.пед.наук, декан ПФ Легочкина Е.Н., БГТУ</i>	
The basis of comprehensive personal development	16
<i>Aniako C.E. (Nigeria), BSTU;</i>	
<i>scientific supervisor – PhD Shevtsova R. G., BSTU</i>	
Використання інструментів соціальних мереж у процесі навчання	18
<i>Лук'янова В.А., доц., к.пед.н. (Україна), ХНУРЕ;</i>	
<i>Чафай Хоуда (Марокко), ХНУРЕ</i>	
The formation and linguistic analysis of interrogative sentences	23
<i>Gavharoy Isroiljon kizi, Andijan State Institute of Foreign languages Rahmatullayeva</i>	
<i>Shaxnoza, Andijan State Institute of Foreign languages</i>	
Эстетическая медицина и ее незаконная практика в Эквадоре	26
<i>Вилламар Муньос Дайлин Адриана (Эквадор), БГТУ;</i>	
<i>Молина Паредес Хесус Франциско (Эквадор), БГТУ;</i>	
<i>научный руководитель – к.пед.н., доцент Савочкина И.В., БГТУ</i>	
Комп'ютерна клавіатура	28
<i>Бакілі Латіфа (Марокко), ХНУРЕ;</i>	
<i>науковий керівник – к. психол. н., доц. Демченко В.А. (Україна), ХНУРЕ</i>	
Tourist attractions of Egypt	30
<i>Mohamed Mohamed Yessam (Egypt), BSTU;</i>	
<i>scientific supervisor – PhD Shevtsova R. G., BSTU</i>	
Самостійна робота студента – необхідна частина навчання	32
<i>Морозова Л.Ю., доцент (Україна), ХНУРЕ;</i>	
<i>Ель Мустакім Юнес (Марокко), Республіка Франція, Університет Лімож</i>	
The main peculiarities of teaching english in the primary school education	33
<i>Gavharoy Isroiljon kizi, Andijan State Institute of Foreign languages;</i>	
<i>Mirzarahimova Dilafruz Karimjon qizi, Andijan State Institute of Foreign languages</i>	
Академик Юрий оганесян и бесконечная таблица Менделеева	38
<i>Шевцов А.В., БГТУ;</i>	
<i>научный руководитель – преп. химии Анисимова О.Н., БГТУ</i>	
Використання конструктора Lego для навчання хімії	40
<i>Козуб П.А., к.т.н., доцент (Україна), ХНУРЕ;</i>	
<i>Махмуд Хаши́м Мохаммед Али (Судан), ХНУРЕ</i>	

The advantages of pair and group work in teaching english	42
<i>Mamirova Malika, student of Andizhan state institute of foreign languages;</i> <i>Toshboyeva Barno, PhD of Andizhan state institute of foreign languages</i>	
Переєдання: избыток пици как актуальная проблема общественного здравоохранения	45
<i>Менендез Мендоза Йостин Рауль (Эквадор), БГТУ;</i> <i>научный руководитель – к.пед.н., доцент Савочкина И.В., БГТУ</i>	
Mathematics in ancient egypt and the rhind papyrus	47
<i>Muradova V.Kh., PhD, Senior lecture (Ukraine), NURE;</i> <i>Kemal Atahan Beklevic (Turkish), NURE</i>	
Риски высокоуглеводного рациона питания: проблемы и пути решения	50
<i>Салазар Чиликинга Джессика Талия (Эквадор), БГТУ;</i> <i>Эстрелла Вероника Джулиана (Эквадор), БГТУ;</i> <i>научный руководитель – к.пед. наук, доцент Савочкина И.В., БГТУ</i>	
Interpretation of anthroponyms in the work "The rules of Timur" by Amir Temur	52
<i>Gavharoy Isroiljon kizi, Andijan State Institute of Foreign languages;</i> <i>Mukhtorova Zilola, Andijan State Institute of Foreign languages</i>	
Визначення токсичних елементів у навколишньому середовищі методом РФА	55
<i>Козуб П.А., к.т.н., доцент (Україна), ХНУРЕ;</i> <i>Дербул Ясмїна, Марокко (Марокко), ХНУРЕ;</i> <i>Зеррад Іман (Марокко), ХНУРЕ</i>	
Эволюция штрихкода и QR-кода	57
<i>Шевцов А.В., БГТУ;</i> <i>научный руководитель – преподаватель Мискив О.Ю., БСТУ</i>	
Україна пишається українськими вченими, винаходи яких використовують у всьому світі	59
<i>Троїцька В.В., доцент (Україна), ХНУРЕ;</i> <i>Мансур Шаймаа (Марокко), ХНУРЕ; Каафарані Ахмад (Ліван), ХНУРЕ</i>	
Структурный анализ и особенности терминов логистики	62
<i>Базарбекова Махсумахон, студентка Андижанского государственного института иностранных языков;</i> <i>научный руководитель – Базарбеков Ахмадбек, преподаватель Андижанского государственного института иностранных языков</i>	
Диагностические биомедицинские электронные приборы	64
<i>Менендез Мендоза Йостин Рауль (Эквадор), БГТУ;</i> <i>научный руководитель – канд.хим.наук, проф. Шевцова Р.Г., БГТУ</i>	
О важности диагностических аппаратов в жизни	66
<i>Фатек Мохаммед Абдуллах Абдо Мохаммед (Йемен), БГТУ;</i> <i>научный руководитель – преп. Савина А.В., БГТУ</i>	
Роль раціонального харчування у підтриманні високої працездатності сучасного студента	68
<i>Мартинюк М.М., ст. викл. (Україна), ХНУРЕ;</i> <i>Ал Гуарраб Тарік (Марокко), ХНУРЕ</i>	
Вынужденные положения, вибрации всего тела и поясничной части спины у техников сельскохозяйственных предприятий	71
<i>Эспиноза Лопес Сусана Элизабет, (Эквадор), БГТУ;</i> <i>научный руководитель – к.пед. наук, доцент Савочкина И.В., БГТУ</i>	

Современные методики дистанционного обучения на примере высшей школы экономики г. Быдгощ, Польша	73
<i>Шевцова М. В. (Украина), БГТУ;</i>	
<i>научный руководитель – канд.хим.наук, проф. Шевцова Р. Г., БГТУ</i>	
Обучении произношению детей младшего школьного возраста	75
<i>Хасанова Обида, студентка Андижанского государственного института иностранных языков;</i>	
<i>Жалолова Мукаддас, преподаватель Андижанского государственного института иностранных языков</i>	
Історичні фільми Ахтема Сеїтаблаєва	77
<i>Ахмедова Вазіфа Джалал кизи (Азербайджан); ХНУВС;</i>	
<i>науковий керівник – к.ф.н., доц. Кобилко Н.А., ХНУВС</i>	
Традиції поховального обряду Азербайджану	79
<i>Садаєв Ібрахім Севиндікович (Азербайджан), ХНУВС;</i>	
<i>Науковий керівник – к.ф.н., доц. Кобилко Н.А., ХНУВС</i>	

Наукове видання

«РАДІОЕЛЕКТРОНІКА ТА МОЛОДЬ У ХХІ СТОЛІТТІ»

МАТЕРІАЛИ

ІХ Міжнародної науково-практичної конференції
іноземних слухачів і студентів
«МОВА В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СВІТІ:
РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ »

в рамках ХХVІ Міжнародного молодіжного форуму
«РАДІОЕЛЕКТРОНІКА І МОЛОДЬ В 21 СТОЛІТТІ»

Т.11

листопад 2022 р.

Відповідальний випусковий	В.А. Лук'янова
Редакційна колегія	Л.Ю. Морозова Н.А. Кобилко Б.О. Тошбоева
Дизайн та комп'ютерна верстка	Л.Ю. Морозова

Матеріали збірника публікуються в авторському варіанті
без редагування

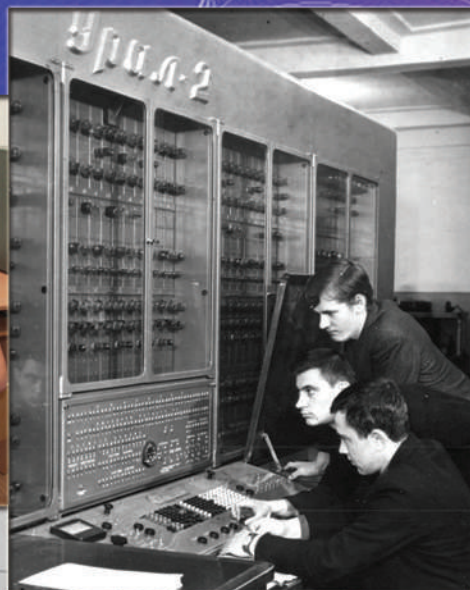
Підп. до друку
Умов. друк. арк. 9,77

Формат 60x84 1/16.
Зам. №

Спосіб друку – різнографія.
Тираж

ХНУРЕ. Україна. 61166, Харків, просп Науки, 14

Віддруковано у навчально-науковому
видавничо-поліграфічному центрі ХНУРЕ.
61166, Харків, просп Науки, 14

NURE